

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2024

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο	7
1. Ε.Α.Ι.Υ.Α ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο	9
2. ΣΥΝΘΕΣΗ Ε.Α.Ι.Υ.Α.....	10
2.1 Τροποποιήσεις στη μορφή και τη σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου της Ε.Α.Ι.Υ.Α	10
2.2 Ορισμός μελών Εποπτικού Συμβουλίου Ε.Α.Ι.Υ.Α	11
2.3 Ορισμός Συμβουλευτικής Επιτροπής ΕΑΙΥΑ.....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο	15
3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Ε.Α.Ι.Υ.Α.....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο	19
4. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ Ε.Α.Ι.Υ.Α.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο	25
5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο	27
6. ΕΡΓΟ Ε.Α.Ι.Υ.Α.....	28
6.1 Συνεδριάσεις Εποπτικού Συμβουλίου Ε.Α.Ι.Υ.Α	28
6.2 Πρωτόκολλα για τη διενέργεια έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια	28
6.3 Συλλογή στοιχείων δραστηριότητας Μ.Ι.Υ.Α	28
6.4 Χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ	29
6.5 ΜΙΥΑ και ΤΚ στα Χανιά.....	29
6.6 Διακίνηση γεννητικού υλικού.....	30
6.7 Προεμφυτευτικός Γενετικός Έλεγχος.....	30
6.8 Ηλικιακό όριο γυναίκας για εφαρμογή μεθόδου ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (άρθρο 4 του Ν. 3305/2005)	31
6.9 Οι νέες ρυθμίσεις του Ν. 5102/2024.....	31

6.10 Ηλεκτρονικό Μητρώο δοτών-δοτριών γεννητικού υλικού και διασύνδεση των Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ με την Ε.Α.Ι.Υ.Α.....	33
6.11 Γνωστοποίηση εξαιρετικού συμβάντος στην Ε.Α.Ι.Υ.Α	35
6.12 Αποφάσεις και Οδηγίες της Ε.Α.Ι.Υ.Α.....	35
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	43

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Στην ανά χείρας Έκθεση Πεπραγμένων του Έτους 2024 παρουσιάζονται οι αρμοδιότητες της ΕΑΙΥΑ, οι τομείς δραστηριότητάς της και ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία σχετικά με αιτήματα που διεκπεραιώνει καθημερινά, δεδομένου ότι στις εκ του νόμου υποχρεώσεις της Αρχής συγκαταλέγεται η σύνταξη ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος (εδ. θ', παρ. 1, άρθρ. 20, ν. 3305/2005).

Με την συνεργασία όλων των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και του προσωπικού με το οποίο είναι στελεχωμένη, η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής συνέχισε αδιαλείπτως την λειτουργία της και ανταποκρίθηκε με υπευθυνότητα και ενσυναίσθηση, στο έργο που της έχει ανατεθεί.

Το έτος 2024 το Εποπτικό Συμβούλιο της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, με την παλιά και τη νέα σύνθεση, πραγματοποίησε συνολικά 45 Συνεδριάσεις, στις οποίες εξέτασε πληθώρα αιτημάτων υποβοηθούμενων προσώπων. Συγκεκριμένα, διεκπεραίωσε αιτήματα διενέργειας προεμφυτευτικού γενετικού ελέγχου, αιτήματα υποβολής σε μεθόδους ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής από γυναίκες άνω των 50 ετών και αιτήματα ελέγχου ετερόλογου γεννητικού υλικού.

Ταυτόχρονα, εντατικοποίησε τις δράσεις της όσον αφορά τον εποπτικό της ρόλο με αντικείμενο τη λειτουργία των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) και των Τραπεζών Κρυοσυντήρησης (Τ.Κ.).

Επιπλέον, η ΕΑΙΥΑ κατά το έτος 2024 ασχολήθηκε διεξοδικά με το θέμα της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυοσυντήρησης στα Χανιά με την επωνυμία «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Πλην της διερεύνησης παραβάσεων κατά την εφαρμογή μεθόδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, και της επιβολής αντίστοιχων κυρώσεων, κύριο μέλημα της Αρχής ήταν η διαφύλαξη του κρυοσυντηρημένου, γονιμοποιημένου ή μη, γεννητικού υλικού, το οποίο τηρείται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο στο Νοσοκομείο «Άγιος Γεώργιος Χανίων».

Τέλος, η ΕΑΙΥΑ συνέλεξε από τις ΜΙΥΑ στατιστικά στοιχεία της δραστηριότητάς τους, τα οποία γνωστοποιήθηκαν στον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό φορέα (ESHRE).

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, με προσήλωση στα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί και με γνώμονα το συμφέρον των υποβοηθούμενων προσώπων συνεχίζει τη λειτουργία της.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΙΣΜΗΝΗ ΚΡΙΑΡΗ
ΟΜ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. Ε.Α.Ι.Υ.Α ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΕΑΙΥΑ) ιδρύθηκε με τον νόμο 3305/2005 (άρθρο 19) και άρχισε να λειτουργεί, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ 1710/Β/2005), την 6η Δεκεμβρίου 2005. Όπως επισημαίνεται στην Εισηγητική Έκθεση του ιδρυτικού νόμου, η ΕΑΙΥΑ ακολουθούσε το πρότυπο των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών και για την ίδρυσή της ελήφθησαν υπόψη οι κανόνες που διέπουν αυτές, καθώς και οι διατάξεις του ν.3051/2002. Επί πλέον, για τον θεσμικό ρόλο, το έργο και τις δραστηριότητες της Αρχής ελήφθησαν υπόψη η δομή, ο τρόπος λειτουργίας και οι δραστηριότητες της ήδη από το 1990 λειτουργούσας Βρετανικής Αρχής Ανθρώπινης Αναπαραγωγής και Εμβρυολογίας (HFEA).

Σε συνέχεια των τροποποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν στο ν. 3305/2005 με το άρθρο 43 του ν. 4876/2021, το άρθρο 20 ν. 5057/2023 και το άρθρο 34 του ν. 5107/2024, η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής αποτελεί αυτοτελή διοικητική υπηρεσία, που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Υγείας, με δικό της προϋπολογισμό και δική της γραμματεία και υπόκειται στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Υγείας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, έπειτα από γνώμη του Εποπτικού Συμβουλίου, δύνανται να εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες της Εθνικής Αρχής Αναπαραγωγής, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 20 ν. 3305/2005, να καθορίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου, η γραμματειακή του υποστήριξη και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα. Πρόκειται για υπηρεσιακή μονάδα, η οποία επιδιώκει ορισμένο σκοπό δημοσίου συμφέροντος, εν προκειμένω κυρίως εποπτικό, ασκεί δημόσια εξουσία, έχει αυτοτελή προϋπολογισμό (δημοσιονομική αυτοτέλεια), ίδια διοικητικά όργανα και δικό της προσωπικό (διοικητική αυτοτέλεια), αλλά παραμένει, από οργανωτικής απόψεως, μέρος του δημοσίου τομέα και υπάγεται στη διοικητική εποπτεία και τον ιεραρχικό έλεγχο του Υπουργού Υγείας. Οι πράξεις της αποτελούν εκτελεστές πράξεις διοικητικής αρχής και, ως εκ τούτου, υπόκεινται στον έλεγχο των διοικητικών δικαστηρίων (άρθρα 94 και 95 Συντ).

Η ΕΑΙΥΑ, θέτοντας ως γνώμονα αφενός το δικαίωμα και την επιθυμία των ατόμων να αποκτήσουν τέκνο, αφετέρου το συμφέρον του τέκνου που πρόκειται να γεννηθεί έπειτα από την εφαρμογή μεθόδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, φιλοδοξεί να συμβάλει στη θεσμοθέτηση ασφαλιστικών δικλείδων προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ελευθερία. Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής είναι ο αρμόδιος κρατικός φορέας που εισηγείται σχετικά με τους επιστημονικούς, νομικούς και δεοντολογικούς όρους της παροχής υπηρεσιών ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και ελέγχει την τήρησή τους, όπως και την εφαρμογή του συνόλου της σχετικής νομοθεσίας, με σκοπό την διασφάλιση της υγείας των πολιτών μέσω της ορθής λειτουργίας των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τραπεζών Κρυοσυντήρησης.

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

2. ΣΥΝΘΕΣΗ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

2.1 Τροποποιήσεις στη μορφή και τη σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου της Ε.Α.Ι.Υ.Α

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, σε συνέχεια των τροποποιήσεων του άρθρου 19 ν. 3305/2005 με το άρθρο 34 του ν. 5107/2024, αποτελείται από το Εποπτικό Συμβούλιο και τη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Εποπτικό Συμβούλιο

Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελεί το διοικητικό, επιστημονικό και εκτελεστικό όργανο της Αρχής και αποτελείται από οκτώ (8) μέλη. Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου δύναται να ορίζεται Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή μη, είτε στα γνωστικά αντικείμενα του αστικού, ιδίως οικογενειακού δικαίου, ή του ιατρικού δικαίου και της βιοηθικής, είτε στο γνωστικό αντικείμενο της μαιευτικής-γυναικολογίας με εξειδίκευση ή εμπειρία στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Στον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής περιέρχεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Αρχής. Σε περίπτωση απουσίας, για οποιονδήποτε λόγο, του Προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου, καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο Αντιπρόεδρος. Η θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, των λοιπών μελών του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής και των αναπληρωτών τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μία (1) μόνο φορά. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει περισσότερα από έξι (6) συνεχόμενα έτη στην ίδια θέση. Σε περίπτωση παύσης, θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους της Αρχής διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Η θητεία των μελών της Αρχής παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τον διορισμό νέων μελών.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις ίδιες ιδιότητες και προσόντα, με εξαίρεση τον Πρόεδρο, τον οποίο αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος. Ως προς την επιλογή του Προέδρου και του Αντιπροέδρου προηγείται γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Εφόσον Πρόεδρος της Αρχής οριστεί Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή μη, σε γνωστικό αντικείμενο του αστικού, ιδίως οικογενειακού δικαίου ή του ιατρικού δικαίου και της βιοηθικής, ο Αντιπρόεδρος πρέπει να είναι υποχρεωτικά Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής Α.Ε.Ι., εν ενεργεία ή μη, στο γνωστικό αντικείμενο της μαιευτικής-γυναικολογίας με εξειδίκευση ή εμπειρία στην ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και αντίστροφα, προκειμένου να διασφαλίζεται ο υποχρεωτικός συνδυασμός της νομικής και της ιατρικής επιστήμης στη διοίκηση της Αρχής.

Ως μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής, εκτός του Προέδρου και του Αντιπροέδρου, ορίζονται: α. Τρεις (3) νομικοί με εμπειρία ή γνώση στο αντικείμενο του αστικού, ιδίως οικογενειακού δικαίου, ή του ιατρικού δικαίου και της βιοηθικής, ή του δημοσίου δικαίου, καθώς επίσης και στην υποβοήθηση της ανθρώπινης αναπαραγωγής. β. Δύο (2) ιατροί του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή ιατροί εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα ή μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, εν ενεργεία ή μη, κάτοχοι της ειδικότητας μαιευτικής-γυναικολογίας, με εμπειρία στην Ι.Υ.Α. γ. Ένας (1) επιστήμονας ιατροβιολογικών επιστημών του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή επιστήμονας εργαζόμενος στον ιδιωτικό τομέα ή μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημιακού Ιδρύματος με γνώση ή εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο της βιολογίας ή της βιοχημείας ή της εμβρυολογίας ή της γενετικής. Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί να οριστεί μόνο ένας (1) ιδιώτης. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του Προέδρου. Στον Πρόεδρο, στον Αντιπρόεδρο, στα λοιπά μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής και στους αναπληρωτές τους που ανήκουν στο Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό Α.Ε.Ι. επιτρέπεται η

άσκηση των καθηκόντων τους στο οικείο Α.Ε.Ι., με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Για πρώτη φορά με το άρθρο 34 του ν. 5107/2024 επιτρέπεται η απασχόληση των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου στον ιδιωτικό τομέα, με την προϋπόθεση ότι δεν συνεργάζονται κατά τη διάρκεια της θητείας τους καθ' οιονδήποτε τρόπο με Μ.Ι.Υ.Α., ή Τράπεζα Κρυσυντήρησης, εκτός εάν δεν συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων. Η απουσία σύγκρουσης συμφερόντων διαπιστώνεται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου, στη συνεδρίαση του οποίου δεν μετέχει το ενδιαφερόμενο μέλος.

Συμβουλευτική Επιτροπή

Η Συμβουλευτική Επιτροπή ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και αποτελείται από: α. Ένα (1) μέλος που υποδεικνύεται από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής και Τεχνοηθικής, β. έναν (1) ιατρό του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή ιατρό εργαζόμενο στον ιδιωτικό τομέα ή μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, κάτοχο της ειδικότητας της ουρολογίας, με πείρα στην ανδρική υπογονιμότητα, γ. έναν (1) επιστήμονα ιατροβιολογικών επιστημών του Εθνικού Συστήματος Υγείας ή ιδιώτη επιστήμονα ή μέλος ΔΕΠ Πανεπιστημιακού Ιδρύματος, εν ενεργεία ή μη, με γνώση ή εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο της γενετικής ή της βιολογίας, δ. έναν (1) εκπρόσωπο των Μ.Υ.Ι.Α., που υποδεικνύεται από τους οικείους φορείς, και ε. έναν (1) εκπρόσωπο των Τραπεζών Κρυσυντήρησης, που υποδεικνύεται από τους οικείους φορείς.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο με αποκλειστικά συμβουλευτικό χαρακτήρα. Συγκαλείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής, σε τακτά χρονικά διαστήματα ή όταν ανακύψει θέμα για το οποίο κρίνεται από το Εποπτικό Συμβούλιο αναγκαία η γνωμοδότηση της Επιτροπής. Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής μπορεί να καλείται, με απόφαση του Προέδρου του Εποπτικού Συμβουλίου, στις συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου, προκειμένου να εισηγηθεί επί συγκεκριμένου θέματος.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής υπακούουν στη συνείδησή τους και το νόμο. Υπόκεινται στο καθήκον εξεμύθειας. Το καθήκον εξεμύθειας υφίσταται και μετά την με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των μελών της Αρχής. Τα μέλη της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους ενώπιον ειδικού πειθαρχικού συμβουλίου, το οποίο συγκροτείται από έναν Αντιπρόεδρο του ΣτΕ ως Πρόεδρο, έναν Αρεοπαγίτη, έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δύο Καθηγητές Α.Ε.Ι., έναν στο γνωστικό αντικείμενο του δικαίου και έναν από το γνωστικό αντικείμενο της Ι.Υ.Α., κατόπιν άσκησης πειθαρχικής αγωγής από τον Υπουργό Υγείας, αν πρόκειται για τον Πρόεδρο, ή τον Πρόεδρο της Αρχής, αν πρόκειται για μέλος. Επισημαίνεται ότι, με το άρθρο 24 παρ. 4 ν. 3305/2005, θεσπίζονται αυστηρές ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση γνωστοποίησης απόρρητων στοιχείων και προσωπικών δεδομένων από μέλος ή στέλεχος της Αρχής, τα οποία περιήλθαν σε γνώση του στο πλαίσιο των καθηκόντων του.

2.2 Ορισμός μελών Εποπτικού Συμβουλίου Ε.Α.Ι.Υ.Α

Με την υπ' αριθμ. Α1Β/οικ.7702/06.05.2022 απόφαση του Υπουργού Υγείας διορίστηκε ο Πρόεδρος κ. Νικόλαος Βραχνής, η Αναπληρώτρια Πρόεδρος κ. Δήμητρα Παπαδοπούλου – Κλαμαρή και τα λοιπά μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής. Με την υπ' αριθμ. 2628/12-08-2023 (ΑΔΑ ΩΝ50465ΦΥΟ-ΥΩΞ) απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Παύση Προέδρου Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Ανάθεση Καθηκόντων» παύθηκε από τα καθήκοντά του ο Πρόεδρος κ. Νικόλαος Βραχνής και ανατέθηκε η άσκηση των καθηκόντων του Προέδρου στην Αναπληρώτρια Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου της Αρχής έως τον διορισμό νέου Προέδρου.

ΣΥΝΘΕΣΗ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

Με την υπ' αριθμ. Αριθμ. Α 1β/Γ.Π. οικ. 49139/17.09.2024 απόφαση του Υπουργού Υγείας διορίστηκαν τα νέα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΑΙΥΑ, Πρόεδρος η κ. Ισμήνη Κριάρη, Αντιπρόεδρος ο κ. Πέτρος Δρακάκης και Αναπληρωτής του Αντιπροέδρου ο κ. Γεώργιος Πάντος (ΦΕΚ 1050/ΥΟΔΔ/25.09.2024).

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟ 25/09/2024

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ισμήνη Κριάρη

Ομότιμη Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου και Βιοθικής και Δικαίου, Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, μέλος της Εθνικής Επιτροπής Βιοθικής και Τεχνοθικής

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πέτρος Δρακάκης

Καθηγητής Μαιευτικής - Γυναικολογίας, Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Διευθυντής της Γ' Μαιευτικής -Γυναικολογικής Κλινικής του ΠΓΝ «Αττικόν»

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

Γεώργιος Πάντος

Ομότιμος Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας, Σχολής Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Γεώργιος Λαδογιάννης

Καθηγητής Αστικού Δικαίου, Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Θεόδωρος Λύτρας

Επίκουρος Καθηγητής Αστικού Δικαίου, Νομική Σχολή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αικατερίνη Ντόμαλη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μαιευτικής – Γυναικολογίας – Γυναικολογικής Υπερηχογραφίας, Ιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Α' Μαιευτική – Γυναικολογική Κλινική του ΓΝ «Αλεξάνδρα»

Πατρίνα Παπαρρηγοπούλου

Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου, Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μαρία Σιμοπούλου

Καθηγήτρια Φυσιολογίας – Κλινικής Εμβρυολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Δημήτριος Χριστάκης

Μαιευτήρας - Γυναικολόγος, Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφάλισης και Περιθάλψεως (ΕΔΟΕΑΠ).

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευγενία Αλεξανδροπούλου

Καθηγήτρια Δικαίου Πληροφορικής, Τμήμα εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Μαρία Γαζούλη

Καθηγήτρια Βιολογίας – Γενετικής – Νανοϊατρικής, Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Θεόδωρος Καλαμπόκας

Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής – Γυναικολογίας, Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Β' Μαιευτικής – Γυναικολογικής του Αρεταίειου Νοσοκομείου.

Νικόλαος Μαχαιριώτης

Επίκουρος Καθηγητής Μαιευτικής και Γυναικολογίας

Ιωάννης Μοροζίνης

Επίκουρος Καθηγητής Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας, Νομική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Δάφνη-Ελένη Νικολάου

Μετακλητή Υπάλληλος, Νομική Σύμβουλος του Υπουργού Υγείας με γνώση και εμπειρία στο οικογενειακό Δίκαιο.

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ 1/1/2024 – 24/09/2024

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΣ (με καθήκοντα Προέδρου από 12.08.2023)

Δήμητρα Παπαδοπούλου

Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Αθανάσιος Δελλής

Καθηγητής Ουρολογίας στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ισμήνη Κριάρη

Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου και Βιοηθικής και Δικαίου Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Καλλιόπη Παππά

Καθηγήτρια Μαιευτικής-Γυναικολογίας στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αθηνά Κοντογιάννη

Επίκουρη Καθηγήτρια Νομικής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Γεώργιος Λέκκας

Καθηγητής στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ιωάννα Ραχήλ Συνοδινού

Καθηγήτρια Γενετικής στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αθηνά Κοτζάμπαση

Καθηγήτρια στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Γεώργιος Πάντος

Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας στη Σχολή Επιστημών Υγείας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Κωνσταντίνος Ζηκόπουλος

Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας στη Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Χριστίνα Μεσσίνη

Επίκουρη Καθηγήτρια Μαιευτικής Γυναικολογίας Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Σταμάτης Μπόλαρης

Βιολόγος Εμβρυολόγος του Γενικού Νοσοκομείου «Ελενα Βενιζέλου».

Γεώργιος Θεοδωρόπουλος

Δικηγόρος Πειραιώς.

Αθανάσιος Παπατσώρης

Αναπληρωτής Καθηγητής Ουρολογίας στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης

Αναπληρωτής Καθηγητής Εφαρμοσμένης Ηθικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γεώργιος Λαδογιάννης

Επίκουρος Καθηγητής στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Βιργινία Περάκη

Λέκτορας στη Νομική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

2.3 Ορισμός Συμβουλευτικής Επιτροπής ΕΑΙΥΑ

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Α 1β/Γ.Π.οικ.5067 1/26.09.2024 απόφαση του Υπουργού Υγείας συγκροτήθηκε για πρώτη φορά η Συμβουλευτική Επιτροπή της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Αρχής Ι.Υ.Α.) και ορίστηκαν τα μέλη αυτής ως ακολούθως:

Θεοδώρα Μαυρέλη

Κλινικός Εμβρυολόγος, Γυναικολογικό Ιατρείο Αναπαραγωγής και Γενετικής ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ.

Ουρανία Μαρία Νικολακοπούλου

Δικηγόρος, Νομική Σύμβουλος της Ελληνικής Εταιρείας Ιατρών Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και της Ελληνικής Εταιρείας Γονιμότητας και Στειρότητας, ως εκπρόσωπος των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.).

Ιωάννης Παναγιωτίδης

Κλινικός Εμβρυολόγος, ΙΑΚΕΝΤΡΟ Θεσσαλονίκης – Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυοσυντήρησης, ως εκπρόσωπος των Τραπεζών Κρυοσυντήρησης.

Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης

Καθηγητής Εφαρμοσμένης Ηθικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ως εκπρόσωπος της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής και Τεχνοηθικής.

Μιχαήλ Χρυσοφός

Καθηγητής Ουρολογίας, Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Γ' Πανεπιστημιακής Ουρολογικής Κλινικής του Π.Γ.Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ».

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

3. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής έχει εκ του νόμου αποφασιστικές, εποπτικές, γνωμοδοτικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες, οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων για τη σύσταση Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΜΙΥΑ) και Τραπεζών Κρυσσυντήρησης και την εν συνεχεία αδειοδότησή τους, το διαρκή έλεγχο της λειτουργίας τους με δυνατότητα διενέργειας διοικητικών εξετάσεων και την επιβολή κυρώσεων, την έγκριση ερευνητικών πρωτοκόλλων για τη διενέργεια έρευνας σε ανθρώπινο γεννητικό υλικό, και την έκδοση κανονιστικών πράξεων για τη ρύθμιση τεχνικών θεμάτων στο πεδίο της ΙΥΑ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 20 ν. 3305/2005, η ΕΑΙΥΑ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- α.** Ελέγχει αν πληρούνται οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο προϋποθέσεις για τη σύσταση και λειτουργία των Μ.Ι.Υ.Α. και των Τραπεζών Κρυσσυντήρησης, για να τους χορηγηθεί άδεια λειτουργίας ή να ανανεωθεί η υπάρχουσα. Επιπλέον, διενεργεί εκτάκτους ελέγχους αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας.
- β.** Εκδίδει τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος νόμου άδειες, υπό τις προϋποθέσεις που η ίδια ορίζει.
- γ.** Καταρτίζει τον ειδικό κώδικα δεοντολογίας για τα θέματα που σχετίζονται με την Ι.Υ.Α. και ελέγχει την τήρησή του.
- δ.** Εγκρίνει τα πρωτόκολλα για τη διενέργεια έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια είτε αυτά χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη εγκυμοσύνης είτε όχι, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12.
- ε.** Συλλέγει και αρχειοθετεί τα κλινικά και ερευνητικά αποτελέσματα της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α. και των Τραπεζών Κρυσσυντήρησης.
- στ.** Ενημερώνει και διαφωτίζει το κοινό σχετικά με τα θέματα της Ι.Υ.Α. μέσω της περιοδικής δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α. σε εθνικό επίπεδο και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Επίσης παρακολουθεί και καταγράφει τις επιστημονικές και τις κοινωνικές εξελίξεις στον τομέα της Ι.Υ.Α..
- ζ.** Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων και επιβάλλει τις κατά το άρθρο 27 Διοικητικές κυρώσεις.
- η.** Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.
- θ.** Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κοινοποιείται στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εν γένει δημοσιοποιείται με ευθύνη της Αρχής.
- ι.** Εξετάζει αναφορές ή καταγγελίες σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων, όταν αυτά θίγονται από τον τρόπο εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α., καθώς και σχετικά με εξαιρετικά συμβάντα, και ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για τις σχετικές ενέργειές της.
- ια.** Γνωμοδοτεί και υποβάλλει προτάσεις προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για απαιτούμενες νέες ρυθμίσεις ή τροποποιήσεις του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου.
- ιβ.** Συνεργάζεται με αντίστοιχες Αρχές άλλων Κρατών, καθώς και με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς και φορείς σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
- ιγ.** Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος. Οι κανονιστικές πράξεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερ-

νήσεως. Οι λοιπές αποφάσεις ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίησή τους.

- ιδ.** Αποφασίζει για την τύχη των γαμετών, του γεννητικού υλικού και των γονιμοποιημένων ωαρίων που βρίσκονται ή φυλάσσονται σε νωπή ή κρυοσυντηρημένη κατάσταση σε μια Μ.Ι.Υ.Α. ή Τράπεζα Κρυοσυντήρησης, η λειτουργία της οποίας έχει ανασταλεί ή διακοπεί για οποιονδήποτε λόγο.
- ιε.** Ασχολείται και με κάθε άλλο, μη ρητώς αναφερόμενο στον παρόντα νόμο θέμα, το οποίο κατά την κρίση της εντάσσεται στο πεδίο της Ι.Υ.Α..

Η ΕΑΙΥΑ τηρεί, επίσης, τα ακόλουθα εθνικά μητρώα και αρχεία:

- α.** Μητρώο αδειών λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α. και Τραπεζών Κρυοσυντήρησης.
- β.** Αρχείο των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των μεθόδων Ι.Υ.Α..
- γ.** Ηλεκτρονικό Μητρώο Κωδικοποιημένης Καταγραφής των Δοτών/Δοτριών και των ληπτών γεννητικού υλικού, που περιέχει, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία ταυτότητάς τους, ιατρικές πληροφορίες, χρήσεις γεννητικού υλικού και αποτελέσματα των χρήσεων αυτών.
- δ.** Αρχείο των αδειών που χορηγούνται από την Αρχή, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, καθώς και των αποτελεσμάτων των προεμφυτευτικών γενετικών ελέγχων που διενεργούνται από τις Μ.Ι.Υ.Α. που διαθέτουν την αναγκαία τεχνογνωσία και τον απαιτούμενο εξοπλισμό ή συνεργάζονται με αντίστοιχη μονάδα ή εργαστήριο, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις αυτές.

Μια από τις πιο σημαντικές αρμοδιότητες της Αρχής είναι η τήρηση του Εθνικού Μητρώου δοτών/δοτριών γεννητικού υλικού και γονιμοποιημένων ωαρίων, τα στοιχεία των οποίων καταχωρίζονται με κωδικοποιημένη μορφή. Η ίδρυση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Δοτών/Δοτριών υπήρξε ένα από τα μεγαλύτερα «αγκάθια» στην εφαρμογή του ν. 3305/2005. Έως τον Μάιο 2021, οπότε συγκροτήθηκε σε σώμα η Εθνική Αρχή, υπό τη νέα της νομική μορφή, δεν είχαν γίνει συστηματικές καταχωρήσεις, οπότε, πρακτικά, το Ηλεκτρονικό Εθνικό Μητρώο Δοτών/Δοτριών δεν λειτουργούσε. Αυτό σημαίνει ότι, επί 15 και πλέον έτη, οι ρυθμίσεις του ν. 3305/2005 για τη σύσταση και λειτουργία του Εθνικού Μητρώου είχαν μείνει ανενεργές, με όλους τους κινδύνους που συνεπάγεται αυτή η διαρκής παράλειψη για την ιχνηλασιμότητα του γεννητικού υλικού και για την τήρηση των ανώτατου αριθμού γεννήσεων από τον ίδιο δότη/δότρια γεννητικού υλικού.

Από 1.1.2022 λειτουργεί το Ηλεκτρονικό Εθνικό Μητρώο Κωδικοποιημένης Καταγραφής Δοτών της Ε.Α.Ι.Υ.Α. Η τήρηση του Μητρώου και η διασφάλιση της ταυτοποίησης των δοτών και του γεννητικού υλικού συνιστά εξυπηρέτηση του ειδικού δημοσίου συμφέροντος της ιχνηλασιμότητας και όλων των ειδικών σκοπών που εκπληρώνονται μέσω αυτής και ιδίως της διασφάλισης της εφαρμογής του κανόνα ότι τα τέκνα που προέρχονται από γαμέτες του ίδιου τρίτου δότη δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα δώδεκα, εκτός εάν πρόκειται για γέννηση νέου τέκνου από ζεύγος το οποίο έχει ήδη αποκτήσει τέκνο από γαμέτες του εν λόγω δότη, άρθρο 9 παρ. 2 ν.3305/2005 ή οι λήπτες είναι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού. Η πρόσβαση στο μητρώο επιτρέπεται α) μόνο στο τέκνο, όταν πρόκειται για ανώνυμο δότη, ως προς τις ιατρικές πληροφορίες για λόγους σχετικούς με την υγεία του τέκνου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1460 του Αστικού Κώδικα, β) μόνο στο ενήλικο τέκνο, ως προς τα στοιχεία ταυτότητας, όταν πρόκειται για δότη που η ταυτότητά του γνωστοποιείται στο τέκνο μετά την ενηλικίωσή του σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1460 του Αστικού Κώδικα και γ) στα υποβοηθούμενα πρόσωπα και στο τέκνο, ως προς τα στοιχεία ταυτότητας, όταν πρόκειται για επώνυμο δότη σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 1460 του Αστικού Κώδικα.

Ο ν. 5102/2024 με το άρθρο 53 εισήγαγε, επίσης, ρύθμιση σύμφωνα με την οποία κρυοσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια που προήλθαν από το γεννητικό υλικό δότη ή δότριας, το οποίο γονιμοποιήθηκε μέχρι

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

και την 13η Οκτωβρίου 2022, καθώς και οι ταυτοποιημένοι γαμέτες που περιήλθαν σε λήπτες ή λήπτριες έως την ανωτέρω ημερομηνία χρησιμοποιούνται από τους λήπτες, χωρίς κανένα περιορισμό αριθμού γεννήσεων και κυήσεων ανά δότη/δότρια έως την 31η Δεκεμβρίου 2030.

Τέλος, για πρώτη φορά ο ν. 5102/2024 με το άρθρο 54 εισήγαγε τη ρύθμιση να δύναται μόνο με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από πρόταση της Αρχής, να εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις δημιουργίας, εκσυγχρονισμού, αναβάθμισης, τήρησης, λειτουργίας και συντήρησης των μητρώων και αρχείων της Αρχής, καθώς και κάθε σχετικό με τα μητρώα και αρχεία θέμα.

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ Ε.Α.Ι.Υ.Α

Η Γραμματεία της Αρχής η οποία συστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 3305/2005 λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και συγκροτείται από πέντε (5) Τμήματα, σύμφωνα με το ΠΔ 10/2009, ως εξής:

- 1) Τμήμα Διοίκησης, Οικονομικής Διαχείρισης και Γραμματειακής Υποστήριξης,
- 2) Τμήμα Μηχανογραφικών Εφαρμογών,
- 3) Τμήμα Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων,
- 4) Τμήμα Επιστημονικής Ανάπτυξης και Έρευνας και
- 5) Τμήμα Δικαίου και Βιοθικής.

Το ΠΔ 10/2009 ορίζει τις αρμοδιότητες, τη σύσταση, την κατανομή και τα προσόντα διορισμού θέσεων εκάστου Τμήματος Γραμματείας.

Από τα βασικά προβλήματα που ταλανίζουν την Ε.Α.Ι.Υ.Α. από την ίδρυσή της μέχρι και σήμερα είναι το ζήτημα της στελέχωσής της με μόνιμο προσωπικό. Από συστάσεώς της η Αρχή δεν διαθέτει μόνιμο προσωπικό στη Γραμματεία ούτε επιστημονικό προσωπικό. Η ΕΑΙΥΑ λειτουργεί με δύο αποσπασμένες υπαλλήλους και επιστημονικό προσωπικό με συμβάσεις, προσωπικό το οποίο υπολείπεται των πραγματικών αναγκών της Αρχής, με βάση τις αρμοδιότητές της και τα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί από την Πολιτεία. Σε κάθε περίπτωση οι συμβάσεις, που απαιτούν, κατ' ανάγκη, διαδοχικές ανανεώσεις, συνεπάγονται την ύπαρξη κενών και προβλημάτων στην γραμματεία της Αρχής.

1) Τμήμα Διοίκησης, Οικονομικής Διαχείρισης και Γραμματειακής Υποστήριξης:

Έργο του εν λόγω τμήματος είναι:

- α) Η γραμματειακή υποστήριξη της Αρχής με την τήρηση χειρόγραφου ή ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου (γενικού και κατά κατηγορίες) εισερχόμενων και εξερχόμενων εγγράφων καθώς και βιβλίων πράξεων-αποφάσεων του Προέδρου και της Αρχής, η τήρηση του αρχείου πρακτικών των συνεδριάσεων της Αρχής, η δακτυλογράφηση κάθε είδους κειμένων, η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και η επικύρωση αντιγράφων, η επίδοση εγγράφων, η οργάνωση, ταξινόμηση και διαρκής ενημέρωση κάθε αναγκαίου αρχείου και μπτρώου καθώς και η γραμματειακή υποστήριξη του Προέδρου και των μελών της Αρχής.
- β) Η κοινοποίηση στα άλλα αρμόδια τμήματα των απαραίτητων για τη δραστηριότητά τους στοιχείων.
- γ) Τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των μελών της Αρχής και του προσωπικού της Γραμματείας, καθώς και των μεταβολών του προσωπικού.
- δ) Η διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων της Αρχής και η εν γένει οργάνωση και λειτουργία του λογιστικού συστήματός της, καθώς και η διαχείριση των κάθε είδους εσόδων και δαπανών της Αρχής.
- ε) Η κατάρτιση και η εισήγηση προς την Αρχή, διά του Προϊσταμένου της Γραμματείας, του προϋπολογισμού της Αρχής και η μέριμνα για την εκτέλεση και τροποποίησή του.
- στ) Η έκδοση εντολών πληρωμής και εκκαθάρισης αποδοχών, αποζημιώσεων και εν γένει απολαβών των μελών της Αρχής και του προσωπικού της Γραμματείας.
- ζ) Η έκδοση εντολών πληρωμών και εκκαθαρίσεων για κάθε άλλη δαπάνη, εγγεγραμμένη στον Προϋπολογισμό.
- η) Η εκτίμηση και καταγραφή των κάθε είδους αναγκών της Αρχής σε έπιπλα, μηχανικό εξοπλισμό, γραφική ύλη και λοιπά αναλώσιμα, η μέριμνα για την έγκαιρη προμήθειά τους και η τήρηση κάθε αναγκαίου προς τούτο βιβλίου (απογραφής, αποθήκης κ.λπ.).

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- θ) Η εκποίηση ή καταστροφή σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, άχρηστου υλικού και εξοπλισμού.
- ι) Η διοικητική μέριμνα, η καθαριότητα και η ασφάλεια των εγκαταστάσεων της Αρχής καθώς και η εξυπηρέτηση του κοινού.
- ια) Η υποβολή προς την Αρχή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του Τμήματος με στόχο τη συμβολή στη διαμόρφωση της ετήσιας έκθεσης της Αρχής.

2. Τμήμα Μηχανογραφικών Εφαρμογών

Έργο του εν λόγω τμήματος είναι:

- α) Ο υπό τον άμεσο έλεγχο και εποπτεία του Προέδρου και των τυχόν εντεταλμένων προς τούτο μελών της Αρχής σχεδιασμός, ανάπτυξη και λειτουργία των πληροφορικών συστημάτων που είναι αναγκαία για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων της Αρχής.
- β) Η συλλογή, μεταφορά, διασύνδεση και διαρκής ενημέρωση των στοιχείων που τηρούνται στα μητρώα και τα αρχεία της Αρχής.
- γ) Η συντήρηση των προαναφερθέντων πληροφορικών και δικτυακών συστημάτων.
- δ) Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τις εσωτερικές λειτουργίες της Αρχής, όπως η τήρηση ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και η διακίνηση εγγράφων.
- ε) Η τήρηση ιστορικών αρχείων και μητρώων.
- στ) Η σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ανάπτυξη και λειτουργία τεχνολογικού πλαισίου ασφάλειας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία τυγχάνουν μερικής ή ολικής αυτοματοποιημένης ή μη επεξεργασίας και τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.
- ζ) Η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και επιστημονικών συμπερασμάτων.
- η) Η εκπαίδευση του προσωπικού της Αρχής σχετικά με το αντικείμενο του χώρου ευθύνης του Τμήματος Μηχανογραφικών Εφαρμογών.
- θ) Η υποβολή προς την Αρχή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του Τμήματος με στόχο τη συμβολή στη διαμόρφωση της ετήσιας έκθεσης της Αρχής.

3. Τμήμα Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων

Έργο του εν λόγω τμήματος είναι:

- α) Η προετοιμασία φακέλων, η σύνταξη μελετών, η υποβολή εισηγήσεων και η εν γένει συνδρομή στην άσκηση της επικοινωνιακής πολιτικής της Αρχής.
- β) Η μέριμνα για τις δημόσιες σχέσεις και την επικοινωνία της Αρχής με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ιδιώτες καθώς και με υπηρεσίες και Αρχές του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και οργάνων που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις.
- γ) Η κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων, καταχωρίσεων στον τύπο καθώς και ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή, τις αρμοδιότητες και το έργο της.
- δ) Η μετάφραση κάθε είδους κειμένων.
- ε) Η διοργάνωση ενημερωτικών και επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων και συνεδρίων επί θεμάτων αρμοδιότητας της Αρχής.
- στ) Η δημιουργία, τήρηση και διαρκής ενημέρωση βιβλιοθήκης, αρχείου δημοσιευμάτων ελληνικού και ξένου τύπου (γενικού και ειδικού), αρχείου ξένων νομοθεσιών και αρχείου επίσημων αποφάσεων.

- ζ) Η υποβολή προς την Αρχή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του Τμήματος με στόχο τη συμβολή στη διαμόρφωση της ετήσιας έκθεσης της Αρχής.

4. Τμήμα Επιστημονικής Ανάπτυξης και Έρευνας

Έργο του εν λόγω τμήματος είναι:

- α) Η εισήγηση προς την Ολομέλεια της Αρχής σχετικά με την έγκριση πρωτοκόλλων για τη διενέργεια έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια.
- β) Η εισήγηση για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί διενέργειας επιστημονικής έρευνας.
- γ) Η συλλογή και αρχειοθέτηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α. και των Τ.Κ..
- δ) Η εισήγηση προς την Αρχή για την τύχη των γαμετών, του γεννητικού υλικού και των κρυοσυντηρημένων γονιμοποιημένων ωαρίων τα οποία φυλάσσονται σε Τράπεζες Κρυοσυντήρησης, των οποίων η λειτουργία αναστέλλεται ή διακόπτεται.
- ε) Η παρακολούθηση των γενικών επιστημονικών εξελίξεων που αφορούν και επηρεάζουν τις δραστηριότητες της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, η διατύπωση σχετικών υποδείξεων και η κατάρτιση εισηγήσεων με στόχο τη διαμόρφωση της γενικής πολιτικής της Εθνικής Αρχής.
- στ) Η συνεργασία με το Τμήμα Δικαίου και Βιοηθικής αναφορικά με τις κοινωνικές, ψυχολογικές, ηθικές και νομικές προεκτάσεις επιστημονικών εξελίξεων στο πεδίο της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και τη σημασία διεξαγωγής έρευνας σε συγκεκριμένα πεδία.
- ζ) Η συνεργασία με το Τμήμα Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων σχετικά με την οργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και την ενημέρωση του κοινού για θέματα που αφορούν την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.
- η) Η υποβολή προς την Αρχή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του Τμήματος με στόχο τη συμβολή στη διαμόρφωση της ετήσιας έκθεσης της Αρχής

5) Τμήμα Δικαίου και Βιοηθικής:

Έργο του εν λόγω τμήματος είναι:

- α) Η εισήγηση σχετικά με κάθε περίπτωση παράβασης του νόμου και των κανόνων δεοντολογίας που διέπουν την εφαρμογή της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
- β) Η υποβολή εισηγήσεων προς την Αρχή σχετικά με αναφορές ή καταγγελίες που αφορούν την προσβολή δικαιωμάτων των αιτούντων από τον τρόπο εφαρμογής των μεθόδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής.
- γ) Η γνωμοδότηση σχετικά με τις κοινωνικές, ψυχολογικές, ηθικές και νομικές πλευρές των δραστηριοτήτων της Αρχής και η διατύπωση υποδείξεων αναφορικά με τη διαμόρφωση της πολιτικής της Αρχής.
- δ) Η συνεργασία με το Τμήμα Επιστημονικής Ανάπτυξης και Έρευνας αναφορικά με τις κοινωνικές, ψυχολογικές, ηθικές και νομικές προεκτάσεις των επιστημονικών εξελίξεων στο πεδίο της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
- ε) Η εν γένει αντιμετώπιση κάθε νομικού ζητήματος που ανακύπτει σχετικά με τη λειτουργία της Αρχής.
- στ) Η υποβολή προς την Αρχή ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του Τμήματος με στόχο τη συμβολή στη διαμόρφωση της ετήσιας έκθεσης της Αρχής.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5, 6, 7 και 8 του Π.Δ 10/2009 τα Τμήματα της Γραμματείας της Ε.Α.Ι.Υ.Α πρέπει να έχουν την κατωτέρω στελέχωση μόνιμου προσωπικού από 30 άτομα:

A. Τμήμα Διοίκησης Οικονομικής Διαχείρισης και Γραμματειακής Υποστήριξης

1. Έξι (6) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.
2. Δύο (2) θέσεις του κλάδου ΥΕ Επιμελητών και δύο (2) του Κλάδου ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας.

B. Τμήμα Μηχανογραφικών Εφαρμογών

1. Δύο (2) θέσεις του Κλάδου ΠΕ Πληροφορικής.
2. Μία (1) θέση Κλάδου ΠΕ Στατιστικής.
3. Δύο (2) θέσεις του Κλάδου ΤΕ Πληροφορικής.

Γ. Τμήμα Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων

Τρεις (3) θέσεις του κλάδου ΠΕ Επικοινωνίας.

Δ. Τμήμα Επιστημονικής Ανάπτυξης και Έρευνας

Δύο (2) θέσεις κλάδου ΠΕ Βιολογίας, δύο (2) θέσεις κλάδου ΠΕ Γενετικής, μία (1) θέση κλάδου ΠΕ Ιατρικής και μία (1) θέση κλάδου Ψυχολογίας.

Ε. Τμήμα Δικαίου και Βιοηθικής

1. Τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Νομικών.
2. Δύο (2) θέσεις κλάδου ΠΕ Φιλοσοφίας.

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5°

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

Η λειτουργία της Αρχής διέπεται από το άρθρο 22 ν. 3305/2005, κατ' εξουσιοδότηση του οποίου έχει εκδοθεί ο Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής. Μεταξύ άλλων ρυθμίζονται θέματα συνεδριάσεων της Αρχής, λειτουργίας της στην Ολομέλεια ή σε τμήματα, οι διαδικασίες ακρόασης των ενδιαφερομένων, οι πειθαρχικές διαδικασίες και ο τρόπος διενέργειας ελέγχων.

Η Αρχή συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Ο Πρόεδρος υποχρεούται να συγκαλέσει την Αρχή ύστερα από αίτηση τεσσάρων τουλάχιστον μελών της. Η Αρχή συνεδριάζει νόμιμα όταν στη σύνθεσή της μετέχουν τουλάχιστον πέντε μέλη (απαρτία) συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του αναπληρωτή του. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Η Αρχή συνεδριάζει και σε τμήματα, συντιθέμενα από τρία τουλάχιστον μέλη προεδρευόμενα από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Αρχής μπορεί να ασκεί και το Δημόσιο δια του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Κάθε δημόσια αρχή υποχρεούται να παρέχει τη συνδρομή της στην Αρχή.

Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί την Αρχή δικαστικώς και εξωδίκως. Ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπηση της Αρχής σε μέλος της ή σε υπάλληλό της. Στον Πρόεδρο της Αρχής ανήκει η ευθύνη της λειτουργίας της. Ο Πρόεδρος είναι διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού της Γραμματείας, ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία και μπορεί να επιβάλει πειθαρχική ποινή επίπληξης ή και προστίμου ίσου προς το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών του εγκαλουμένου. Ο Πρόεδρος μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλος της Αρχής ή ανώτερο υπάλληλό της να υπογράφει με εντολή Προέδρου έγγραφα, εντάλματα ή άλλες πράξεις.

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6°

ΕΡΓΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

6. ΕΡΓΟ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

6.1 Συνεδριάσεις Εποπτικού Συμβουλίου Ε.Α.Ι.Υ.Α

Κατά το έτος 2024 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 45 συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου, εκ των οποίων οι 33 συνεδριάσεις πραγματοποιήθηκαν μέχρι την 19.09.2024 και Αναπληρώτρια Πρόεδρο την κ. Παπαδοπούλου και 12 συνεδριάσεις μετά τις 19.09.2024 με τη νέα σύνθεση του Εποπτικού και Πρόεδρο την κ. Ισμήνη Κριάρη.

Συγκεκριμένα, στις συνεδριάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου χορηγήθηκαν άδειες ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τραπεζών Κρυσυντήρησης, καθώς και ανανεώσεις άδειας λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α και Τ.Κ. Επίσης, χορηγήθηκαν άδειες απόδοσης γεννητικού υλικού προερχόμενου από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΕ» από το Νοσοκομείο «Άγιος Γεώργιος» προς άλλες ΜΙΥΑ, άδειες διενέργειας Προεμφυτευτικής Γενετικής Διάγνωσης (PGD), άδειες εφαρμογής Μεθόδου Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής σε γυναίκες άνω των 50 ετών, άδειες για ερευνητικά πρωτόκολλα, άδειες χρήσης γεννητικού υλικού δοτών – δοτριών, επιβλήθηκαν κυρώσεις και απαντήθηκαν αιτήματα Μ.Ι.Υ.Α και Τ.Κ., όπως επίσης και ατομικά αιτήματα πολιτών.

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής δέχθηκε το έτος 2024 πάνω από 6022 αιτήματα από Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ, δημόσιους φορείς και υποβοηθούμενα πρόσωπα. Όλα τα αιτήματα απαντήθηκαν μέσω της γραμματείας της Ε.Α.Ι.Υ.Α ως εξερχόμενα έγγραφα με αριθμό πρωτοκόλλου.

6.2 Πρωτόκολλα για τη διενέργεια έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 στ. δ' του ν. 3305/2005, εγκρίνει τα πρωτόκολλα για τη διενέργεια έρευνας σε γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια είτε αυτά χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη εγκυμοσύνης είτε όχι, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του ως άνω Νόμου.

Το Εποπτικό Συμβούλιο της Ε.Α.Ι.Υ.Α κατά την 4η/17.06.2021 συνεδρίασή του αποφάσισε τη σύσταση 5μελούς Επιτροπής Βιοηθικής της Έρευνας της Ε.Α.Ι.Υ.Α. Η επιτροπή αυτή συνεδριάζει και εισηγείται στο Εποπτικό Συμβούλιο για τη χορήγηση άδειας διενέργειας ερευνητικών πρωτοκόλλων, αλλά και για τη δημοσίευση άρθρου, εφόσον οι διεξάγοντες τις έρευνες και οι εμπλεκόμενοι ασθενείς, επιβεβαιώνουν την τήρηση των τριών Διακηρύξεων της UNESCO, της Σύμβασης του Oviedo και του Κώδικα Βιοηθικής του Ιατρικού Επαγγέλματος και εφόσον το πρωτόκολλο της έρευνας είναι σύμφωνο με τα προσ απαιτούμενα της Ε.Α.Ι.Υ.Α. Το έτος 2024, λόγω των περιορισμένων αρμοδιοτήτων της αναπληρώτριας προέδρου κ. Παπαδοπούλου, η Επιτροπή Βιοηθικής της Έρευνας της Ε.Α.Ι.Υ.Α δεν συνεδρίασε και ως εκ τούτου δεν ενέκρινε τη διενέργεια ερευνητικών πρωτοκόλλων.

6.3 Συλλογή στοιχείων δραστηριότητας Μ.Ι.Υ.Α

Η Αρχή αποφάσισε τη συλλογή των αποτελεσμάτων δραστηριότητας των μονάδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής για το έτος 2021, καθώς βάσει του άρθρου 20 παρ. 1 περ. ε του ν. 3305/2005, «η Αρχή είναι αρμόδια να συλλέγει και να αρχειοθετεί τα κλινικά και ερευνητικά αποτελέσματα της δραστηριότητας των Μ.Ι.Υ.Α».

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Τα στατιστικά στοιχεία που ζητήθηκαν από τις Μ.Ι.Υ.Α παραλήφθηκαν και δημοσιεύτηκαν στον αντίστοιχο Ευρωπαϊκό φορέα (ESHRE) για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

Αποτελέσματα δραστηριότητας των μονάδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής για το έτος 2021		
	Αριθμοί κύκλων	Γεννήσεις
Φρέσκοι Κύκλοι – (Fresh Cycles)	22.040	1.781
Κύκλοι από απόψυξη – (Frozen Cycles)	9.150	2.190
Κύκλοι με προεμφυτευτική γενετική διάγνωση (PGD Cycles)	1.171	101
Κύκλοι από δωρεά ωαρίου – (Egg Donation Cycles)	7.017	1.858
Σπερματέγχυση με χρήση σπέρματος συζύγου (IUI-H)	3.453	244
Σπερματέγχυση με χρήση σπέρματος δότη (IUI-D)	303	35
Σύνολο	43.134	6.209

6.4 Χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 3305/2005, χορήγησε άδειες λειτουργίας Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζες Κρυοσυντήρησης, μετά από σχετική εισήγηση της εκάστοτε επιτροπής αυτοψίας.

Λόγω της συνθέσεως του Εποπτικού Συμβουλίου μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2024 και λόγω της λήξεως της νόμιμης θτείας του το Εποπτικό Συμβούλιο υπό την παλαιά σύνθεση δεν εξέταζε αιτήματα ανανέωσης άδειας λειτουργίας ΜΙΥΑ και ΤΚ. Οι ΜΙΥΑ και ΤΚ που είχαν υποβάλλει αιτήματα ανανέωσης άδειας λειτουργίας αν και είχε λήξει η άδειά τους λειτουργούσαν νόμιμα βάσει της παλαιάς άδειας τους.

Για το λόγο αυτό η Ε.Α.Ι.Υ.Α το έτος 2024 διενήργησε μία αυτοψία και επιτόπιο έλεγχο και ανανέωσε την άδεια λειτουργίας στην κάτωθι ΜΙΥΑ και ΤΚ:

«ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ - ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - Μ.Ι.Υ.Α & Τ.Κ.». (ΦΕΚ 6960 Β/18.12.2024, ΦΕΚ 6911Β/17.12.2024).

Επίσης, η ΕΑΙΥΑ ανανέωσε την άδεια λειτουργίας στην Τράπεζα Κρυοσυντήρησης:

«ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ - ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ ΜΟΝΟ-ΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ» και το διακριτικό τίτλο «FERT-LAB» (ΦΕΚ 7139/Β/30.12.2024).

6.5 ΜΙΥΑ και ΤΚ στα Χανιά

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, ενόψει της διεξαγόμενης προανάκρισης σχετικά με τη δραστηριότητα της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυοσυντήρησης στα Χανιά, ήταν εξ αρχής σε επαφή με τις Εισαγγελικές Αρχές και τους Αρμόδιους Φορείς.

Επίσης, η Αρχή ήταν πάντα κοντά στο κοινό και στα υποβοηθούμενα πρόσωπα που είχαν υποβληθεί σε μέθοδο ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στη ΜΙΥΑ στα Χανιά, απαντώντας στα ερωτήματά τους και στις ανησυχίες τους και εκδίδοντας δελτία τύπου και ανακοινώσεις για την ενημέρωση του κοινού.

Τον Απρίλιο 2024 ανακλήθηκε οριστικά, με την υπ' αριθμ. 1884/04.04.2024, απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου η άδεια λειτουργίας της ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΠΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και επιβλήθηκε πρόστιμο. Η συγκεκριμένη Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυσσυντήρησης διαγράφηκε από το Μητρώο των Κλινικών και Τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα.

Στις 17.10.2024 η Αρχή αποφάσισε ότι το γεννητικό υλικό (γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια) που προέρχεται από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΠΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», της οποίας η άδεια λειτουργίας έχει ανακληθεί οριστικά με την υπ' αριθμόν 1884/04.04.2024 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, και κρυσσυντηρείται στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων ο «Άγιος Γεώργιος», θα εξακολουθήσει να φυλάσσεται στο Νοσοκομείο Χανίων και να αποδίδεται στους δικαιούχους, σύμφωνα με παλαιότερη απόφαση- ανακοίνωση της ΕΑΙΥΑ, έως την 30 Απριλίου 2025.

Το έτος 2024 δόθηκαν από την Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής περίπου 130 άδειες διακίνησης ή καταστροφής γεννητικού προερχόμενου από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΠΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

6.6 Διακίνηση γεννητικού υλικού

A. Σύμφωνα με το άρθρο 14 §2 εδ. β' του ν. 3305/2005 η διακίνηση από και προς τρίτη χώρα επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Αρχής, η οποία παρέχεται αφού ληφθούν υπόψη ιδίως η ύπαρξη επαρκών μηχανισμών ελέγχου και πιστοποίησης της ποιότητας, η τήρηση προτύπων ασφαλείας και γενικά η ισχύουσα νομοθεσία στις χώρες προέλευσης και τελικού προορισμού του γεννητικού υλικού και των γονιμοποιημένων ωαρίων.

Στο πλαίσιο της διάταξης αυτής και σε συνέχεια της οδηγίας της Αρχής σχετικά με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας διακίνησης γεννητικού υλικού σε χώρα εκτός ΕΕ, η Ε.Α.Ι.Υ.Α το έτος 2024 χορήγησε δύο άδειες διακίνησης γεννητικού υλικού από και προς τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3305/2005, εκ των οποίων η μία επί προεδρίας της κ. Ισμήνης Κριάρη.

B. Η ΕΑΙΥΑ μετά την ασφαλή μεταφορά στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων "ο Άγιος Γεώργιος" του γεννητικού υλικού από την Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυσσυντήρησης των Χανίων, της οποίας η άδεια λειτουργίας ανακλήθηκε αρχικά προσωρινά και στη συνέχεια οριστικά, αποφάσισε η απόδοση του γεννητικού υλικού στα ενδιαφερόμενα – υποβοηθούμενα πρόσωπα να πραγματοποιείται μετά από σχετική άδεια της Αρχής.

Στο πλαίσιο αυτό η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής το έτος 2024 χορήγησε 117 άδειες διακίνησης γεννητικού υλικού προερχόμενου από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ των Χανίων, από το Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «ο Άγιος Γεώργιος» προς άλλες Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζες Κρυσσυντήρησης, εκ των οποίων οι 5 επί προεδρίας της κ. Ισμήνης Κριάρη.

6.7 Προεμφυτευτικός Γενετικός Έλεγχος

Ο Προεμφυτευτικός Γενετικός Έλεγχος σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κώδικα Δεοντολογίας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, διενεργείται για να διαγνωστεί αν τα γονιμοποιημένα ωάρια είναι φορείς γενετικών ανωμαλιών, ώστε να αποτραπεί η μεταφορά τους στη μήτρα. Ο ΠΓΕ διενεργείται με συναίνεση των ενδιαφερομένων προσώπων και με άδεια της Αρχής.

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής κατά το έτος 2024 έχει διενεργήσει 45 συνεδριάσεις κατά τις οποίες αποφάσισε για 1.942 αιτήματα για διενέργεια προεμφυτευτικού ελέγχου, τη χορήγηση

1.787 αδειών PGD, την επανεξέταση 129 αιτημάτων, καθώς και τη μη χορήγηση 26 αδειών.

Τα 657 αιτήματα διεκπεραιώθηκαν μετά τις 3.10.2024, επί προεδρίας της κ. Ισμήνης Κριάρη.

6.8 Ηλικιακό όριο γυναίκας για εφαρμογή μεθόδου ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής (άρθρο 4 του Ν. 3305/2005)

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4958/22 (ΦΕΚ 142/Α/21.07.22), «Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3305/2005 (Α' 17), περί των προϋποθέσεων εφαρμογής των μεθόδων της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ως προς την ηλικία που ορίζεται ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής, αν το υποβοηθούμενο πρόσωπο είναι γυναίκα, β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Οι μέθοδοι Ι.Υ.Α. εφαρμόζονται σε ενήλικα πρόσωπα μέχρι την ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής του υποβοηθούμενου προσώπου. Σε περίπτωση που το υποβοηθούμενο πρόσωπο είναι γυναίκα, ως ηλικία φυσικής ικανότητας αναπαραγωγής νοείται το πεντηκοστό τέταρτο έτος (54 έτη και 0 ημέρες). Σε γυναίκες ηλικίας πενήντα ετών και μίας ημέρας (50 έτη και 1 ημέρα) μέχρι πενήντα τεσσάρων ετών (54 έτη και 0 ημέρες) δύναται να εφαρμοσθεί μέθοδος ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής μόνο μετά από σχετική άδεια της Αρχής. Η εφαρμογή τους σε ανήλικα πρόσωπα επιτρέπεται κατ' εξαίρεση λόγω σοβαρού νοσήματος που επισύρει κίνδυνο στειρότητας, για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα τεκνοποίησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι όροι του άρθρου 7.».

Στο εύρος της άνω διάταξης, η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής διεκπεραίωσε 830 αιτήματα χορήγησης άδειας εφαρμογής μεθόδου ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σε γυναίκες άνω των 50 ετών, χορήγησε 826 άδειες και δεν χορήγησε 4 άδειες σε γυναίκες. Τα 281 αιτήματα, εκ των οποίων τα 14 για παρένθετη μητρότητα, διεκπεραιώθηκαν μετά τις 12.08.2023 επί προεδρίας της Προέδρου κ. Ισμήνης Κριάρη.

6.9 Οι νέες ρυθμίσεις του Ν. 5102/2024

Ο νέος νόμος 5102/2024 (ΦΕΚ Α' 55/13.04.2024) επέφερε ουσιαστικές τροποποιήσεις στο όριο των τέκνων ανά δότη, στον τρόπο τήρησης του εν λόγω περιορισμού από τις Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζες Κρυσσώντηρησης και λιγότερο ουσιαστικές στα δεδομένα που καταχωρούνται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Κωδικοποιημένης Καταγραφής Δοτών/ Δοτριών και Ληπτών Γεννητικού Υλικού της ΕΑΙΥΑ. Πρώτη σημαντική τροποποίηση είναι αυτή του άρθρου 53, βάσει της οποίας αυξάνεται το όριο των τέκνων ανά δότη από δέκα σε δώδεκα, διατηρείται όμως η εξαίρεση του νέου τέκνου από οικογένεια που έχει ήδη ένα τέκνο από τους γαμέτες του ίδιου τρίτου δότη, τα αδέρφια, δηλαδή, δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό των 12 τέκνων. Ταυτόχρονα, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του οι λήπτες που είναι κάτοικοι εξωτερικού (παράγραφος 2 Α άρθρο 53 Ν 5102/2024). Άρα, οι οικογένειες με τέκνο από τους γαμέτες του ίδιου δότη που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα απαγορεύεται να υπερβαίνουν τις δώδεκα, ενώ για τις οικογένειες που διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό δεν τίθεται περιορισμός στην χρήση του γεννητικού υλικού του ίδιου δότη. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη, η κατοικία στο εξωτερικό αποδεικνύεται με δημόσιο ή άλλο επίσημο έγγραφο, το οποίο διατηρείται σε αντίγραφο στον ιατρικό φάκελο των ληπτών.

Η προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 9 παρ.2 Ν. 3305/2005 προέβλεπε ότι «τα τέκνα που προέρχονται από τους γαμέτες του ίδιου τρίτου δότη δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα δέκα» (άρθρο 9 παράγραφος 2 εδάφιο α Ν 3305/2005). Η εξαίρεση αφορούσε τη γέννηση νέου τέκνου από ζεύγος που έχει ήδη ένα τέκνο

από τους γαμέτες του ίδιου τρίτου δότη, δηλαδή στην περίπτωση των βιολογικών και «κοινωνικών» αδελφών.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 3305/2005, επιτρέπεται η δωρεά γεννητικού υλικού από τρίτα πρόσωπα, διότι η αδυναμία παραγωγής γεννητικού υλικού ή η κακή ποιότητα αυτού είναι ένας σημαντικός παράγοντας υπογονιμότητας. Ταυτόχρονα όμως, προβλέπονται όρια στην δωρεά γαμετών με γνώμονα το συμφέρον του τέκνου και την προστασία της δημόσιας υγείας. Σκοπός του νομοθέτη είναι, ορίζοντας ανώτατο αριθμό οικογενειών ανά δότη, να μειώσει τον κίνδυνο αιμομιξίας. Πράγματι, είναι υπαρκτό το ενδεχόμενο να γεννηθούν εντός της ελληνικής επικράτειας υπεράριθμα τέκνα από το ίδιο γεννητικό υλικό, κάτι το οποίο τα ίδια θα αγνοούν, τα τέκνα αυτά να συναντηθούν και να δημιουργήσουν δικούς τους απογόνους.

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και κατόπιν δημοσίευσης του Νόμου 5102/2024 (ΦΕΚ 55/Α/13.04.2024), στην 17η Συνεδρίαση/18.04.2024 αποφάσισε την έκδοση της υπ' αριθμ. πρωτ. 2150/18.04.2024 απόφασης, σύμφωνα με την οποία:

1. Ως προς τη νέα παρ. 2Α, άρθρ. 9, Ν. 3305/2005, σύμφωνα με την οποία «Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει για τους λήπτες που είναι κάτοικοι εξωτερικού, η κατοικία των οποίων στο εξωτερικό αποδεικνύεται με δημόσιο ή άλλο επίσημο έγγραφο», αποφασίζεται ότι ως «δημόσιο ή άλλο επίσημο έγγραφο» γίνονται δεκτά βεβαίωση κατοικίας από τον αρμόδιο Δήμο ή εκκαθαριστικό εφορίας ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή λογαριασμός ενέργειας στο όνομα του υποβοηθούμενου προσώπου. Αν πρόκειται για ζεύγος, αρκεί το μισθωτήριο συμβόλαιο ή ο λογαριασμός ενέργειας να είναι στο όνομα ενός εκ των δύο υποβοηθούμενων προσώπων. Τα προαναφερθέντα έγγραφα προσκομίζονται επισήμως επικυρωμένα και μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα.

2. Ως προς την τελευταία παράγραφο του άρθρ. 9, Ν. 3305/2005, σύμφωνα με την οποία «Οι παρ. 2 και 2Α του άρθρου 9 του ν. 3305/2005 εφαρμόζονται σε διαδικασίες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, για τις οποίες η δωρεά γεννητικού υλικού πραγματοποιήθηκε μετά τη 14η Οκτωβρίου 2022.», αποφασίζεται ότι για την εφαρμογή των παρ. 2 και 2Α λαμβάνεται υπ' όψιν η πρώτη φορά που πραγματοποιήθηκε η λήψη του γεννητικού υλικού του/ της δότη/δóτριας, δηλαδή η πρώτη φορά που έγινε δότης/δóτρια γεννητικού υλικού.

Παράδειγμα:

α. Αν η λήψη του γεννητικού υλικού ενός δότη διενεργήθηκε έως και την 14η Οκτωβρίου 2022, από τους γαμέτες του εν λόγω δότη μπορούν να προέρχονται έως δέκα (10) τέκνα, εκτός αν πρόκειται για γέννηση νέου τέκνου από ζεύγος, το οποίο έχει ήδη αποκτήσει τέκνο από τους γαμέτες του εν λόγω δότη. Δηλαδή, σε αυτή την περίπτωση εφαρμόζεται η παρ. 2, άρθρ. 9, Ν. 3305/2005, όπως ίσχυε πριν την δημοσίευση του εν θέματι νόμου και δεν χρειάζεται άδεια από την ΕΑΙΥΑ.

β. Αν η λήψη του γεννητικού υλικού ενός δότη διενεργήθηκε την 15η Οκτωβρίου 2022 και εφεξής, από τους γαμέτες του μπορούν να προέρχονται έως δώδεκα (12) τέκνα, στα οποία δεν συνυπολογίζεται η γέννηση νέου τέκνου από οικογένεια, η οποία έχει ήδη αποκτήσει τέκνο από τους γαμέτες του εν λόγω δότη, αλλά ούτε η γέννηση νέου τέκνου από λήπτες που είναι κάτοικοι εξωτερικού. Δηλαδή, σε αυτή την περίπτωση εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 2Α, άρθρ. 9, Ν. 3305/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

γ. Αν η πρώτη λήψη του γεννητικού υλικού ενός δότη διενεργήθηκε την 13η Οκτωβρίου 2022 και η δεύτερη την 13η Νοεμβρίου 2022, από τους γαμέτες του εν λόγω δότη μπορούν να προέρχονται έως δέκα (10) τέκνα, εκτός αν πρόκειται για γέννηση νέου τέκνου από ζεύγος, το οποίο έχει ήδη αποκτήσει τέκνο από τους γαμέτες του εν λόγω δότη. Δηλαδή, σε αυτή την περίπτωση εφαρμόζεται η παρ. 2, άρθρ. 9, Ν. 3305/2005, όπως ίσχυε πριν την δημοσίευση του εν θέματι νόμου, διότι λαμβάνεται υπ' όψιν η πρώτη φορά λήψης του γεννητικού υλικού (13η Οκτωβρίου 2022).

3. Ως προς την παρ. 1 του νέου άρθρ.30Α, Ν. 3305/2005, σύμφωνα με την οποία «Κρυσσυντηρημένα γονιμοποιημένα ωάρια που προήλθαν από το γεννητικό υλικό δότη ή δóτριας, το οποίο γονιμοποιήθηκε μέχρι

και την 13η Οκτωβρίου 2022, καθώς και οι ταυτοποιημένοι γαμέτες που περιήλθαν σε λήπτες/λήπτριες έως την ανωτέρω ημερομηνία, χρησιμοποιούνται από τους λήπτες χωρίς περιορισμό...» αποφασίζεται ότι η περιέλευση των ταυτοποιημένων γαμετών στους λήπτες αποδεικνύεται με απόδειξη/παραστατικό στο όνομα του συγκεκριμένου λήπτη καταβολής των δαπανών, που είναι απαραίτητες για τη λήψη και την κρυσυντήρηση των γαμετών του/της δότη/δότριας, κατ' άρθρ. 8, παρ. 5, ν. 3305/2005, με ημερομηνία έκδοσης έως και την 13η Οκτωβρίου 2022.

Επίσης, σε συνέχεια της διάταξης για χρήση από τους λήπτες χωρίς περιορισμό των κρυσυντηρημένων γονιμοποιημένων ωαρίων που γονιμοποιήθηκαν μέχρι και την 13η Οκτωβρίου 2022, παρέλκει η εξέταση από την Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής των αιτημάτων χρήσεως γεννητικού υλικού που έχουν υποβληθεί, και στο εξής δεν θα γίνονται δεκτά τέτοια αιτήματα.

Επισημαίνεται ότι η χρήση των γαμετών και των κρυσυντηρημένων γονιμοποιημένων ωαρίων από γαμέτες τρίτου δότη, ο οποίος έχει υπερβεί τον περιορισμό της παρ. 2, άρθρ. 9, Ν. 3305/2005 (όπως ίσχυε ή ισχύει) από οικογένεια, η οποία έχει ήδη αποκτήσει τέκνο από τους γαμέτες του εν λόγω δότη, πραγματοποιείται χωρίς άδεια της ΕΙΥΑ.

4. Ως προς την παρ. 2 του νέου άρθρ.30Α, Ν. 3305/2005, σύμφωνα με την οποία «Ατομικές αποφάσεις της ΕΙΥΑ, απορριπτικές ως προς τη χρήση γεννητικού υλικού που εκδόθηκαν δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 9, όπως ίσχυε έως την έναρξη του παρόντος, δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα,...», διευκρινίζεται ότι οι υπεύθυνοι των ΜΙΥΑ και ΤΚ οφείλουν να ελέγξουν αν η ημερομηνία γονιμοποίησης των ωαρίων ή η ημερομηνία περιέλευσης των γαμετών στους λήπτες είναι προγενέστερη της 13ης Οκτωβρίου 2022, προκειμένου να προβούν σε χρήση αυτών χωρίς περιορισμό. Αν η ως άνω ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, οφείλουν επιπροσθέτως να ελέγξουν την πρώτη ημερομηνία δωρεάς γεννητικού υλικού του δότη, όπως ορίστηκε ανωτέρω, προκειμένου να εξακριβώσουν τον ανώτατο αριθμό των οικογενειών με τέκνο από γαμέτες του εν λόγω δότη, που ισχύει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Σε κάθε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου αριθμού, συνιστάται η ενημέρωση των υποβοηθούμενων προσώπων για τον ακριβή αριθμό των οικογενειών με τέκνο από γαμέτες του εν λόγω δότη. Ως προς την παρ. 2 του νέου άρθρ.30Α, Ν. 3305/2005, σύμφωνα με την οποία «Ατομικές αποφάσεις της ΕΙΥΑ, απορριπτικές ως προς τη χρήση γεννητικού υλικού που εκδόθηκαν δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 9, όπως ίσχυε έως την έναρξη του παρόντος, δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα,...», διευκρινίζεται ότι οι υπεύθυνοι των ΜΙΥΑ και ΤΚ οφείλουν να ελέγξουν αν η ημερομηνία γονιμοποίησης των ωαρίων ή η ημερομηνία περιέλευσης των γαμετών στους λήπτες είναι προγενέστερη της 13ης Οκτωβρίου 2022, προκειμένου να προβούν σε χρήση αυτών χωρίς περιορισμό. Αν η ως άνω ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, οφείλουν επιπροσθέτως να ελέγξουν την πρώτη ημερομηνία δωρεάς γεννητικού υλικού του δότη, όπως ορίστηκε ανωτέρω, προκειμένου να εξακριβώσουν τον ανώτατο αριθμό των οικογενειών με τέκνο από γαμέτες του εν λόγω δότη, που ισχύει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

6.10 Ηλεκτρονικό Μητρώο δοτών-δοτριών γεννητικού υλικού και διασύνδεση των Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ με την Ε.Α.Ι.Υ.Α

Σύμφωνα με την §2 του άρθρου 20 του ν. 3305/2005 η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής τηρεί εθνικό μητρώο-αρχείο των απόρρητων ιατρικών στοιχείων και των στοιχείων ταυτότητας των δοτών-δοτριών γεννητικού υλικού και γονιμοποιημένων ωαρίων, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 8.

Τα στοιχεία των δοτών στο μητρώο καταχωρίζονται σε κωδικοποιημένη μορφή. Το ηλεκτρονικό μητρώο δοτών-δοτριών της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής δημιουργήθηκε από τον ΟΤΕ

σε συνέχεια συμβάσεως που συνήφθη το έτος 2018. Ο ΟΤΕ παρέδωσε το έργο στην Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής τον Απρίλιο του έτους 2020, οπότε και λειτούργησε για πρώτη φορά. Στη συνέχεια, η λειτουργία του ηλεκτρονικού μητρώου δεν ήταν σταθερή και αδιάλειπτη εξαιτίας της έλλειψης σύμβασης συντήρησής του. Τον Δεκέμβριο του 2021 η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής επέτυχε τη σύναψη σύμβασης με εταιρεία για τη συντήρηση του ηλεκτρονικού μητρώου δοτών-δοτριών της Ε.Α.Ι.Υ.Α. Το μητρώο λειτουργεί και χρησιμοποιείται από τις Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ για την καταχώριση των δοτών-δοτριών γεννητικού υλικού έως και σήμερα, χωρίς να έχει διορθωθεί και επικαιροποιηθεί με τις νομοθετικές αλλαγές.

Η θεμελιωδέστερη λειτουργία του ηλεκτρονικού μητρώου, η οποία συνιστά την πεμπτούσια θεσμοθέτησής του, μαζί με τη διασφάλιση την ικνηλασιμότητας του γεννητικού υλικού, είναι ότι μετράει τις κηύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη και τα παιδιά που έχουν γεννηθεί από το γεννητικό υλικό κάθε δότη ή δότριας που καταχωρείται στο μητρώο, με βάση τα δεδομένα που καταχωρούν όλες οι ΜΙΥΑ και ΤΚ της Ελλάδας σε αυτό. Ο εν λόγω αριθμός είναι ορατός σε όλες τις ΜΙΥΑ και ΤΚ, οι οποίες πλέον μπορούν, και είναι υποχρεωμένες, να απευθύνονται στο ηλεκτρονικό μητρώο της ΕΑΙΥΑ, προκειμένου να διαπιστώσουν αν ο δότης πληροί ή όχι τον περιορισμό της παρ. 2, του άρθρ. 9, του ν. 3305/2005.

Με την συμπλήρωση δύο ετών από την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Δοτών και Δοτριών Γεννητικού Υλικού της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και την, κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρ. 9 του Ν 3305/2005, από 20.02.2023 απόφαση για άδεια διενέργειας πράξεων κατόπιν αίτησης στην ΕΑΙΥΑ, το Εποπτικό Συμβούλιο κατά την 2η Συνεδρίαση/11.01.2024 αποφάσισε ότι:

1. Μετά την 30η Απριλίου 2024 δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις για κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρ. 9 του Ν 3305/2005 άδειες χρήσης γεννητικού υλικού. Επομένως, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρ. 9 του Ν 3305/2005 μετά την ένδειξη στο μητρώο δοτών της ΕΑΙΥΑ ότι έχουν γεννηθεί παιδιά σε 10 οικογένειες από τον ίδιο δότη/δότρια και δεν είναι επιτρεπτή η χρήση του γεννητικού του/της υλικού. Κάθε τέτοια πράξη υποβοήθησης επισύρει δε την κύρωση της παρ. 10 του άρθρ. 26 «Όποιος χρησιμοποιεί γαμέτες από περισσότερους του ενός δότες κατά τη διάρκεια του ίδιου κύκλου θεραπείας ή προκαλεί τη γέννηση περισσότερων από δέκα τέκνων με γαμέτες του ίδιου δότη, κατά παράβαση του άρθρου 9, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών» και της παρ. 9 του άρθρ. 27 του Ν. 3305/2005 «Όποιος χρησιμοποιεί γαμέτες από περισσότερους του ενός δότες κατά τη διάρκεια του ίδιου κύκλου θεραπείας ή προκαλεί τη γέννηση περισσότερων από δέκα τέκνων με γαμέτες του ίδιου δότη, κατά παράβαση του άρθρου 9, εκτός από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 26 παράγραφος 10 ποινικές κυρώσεις, τιμωρείται και με προσωρινή ανάκληση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Αν η παράβαση τελεσθεί εκ νέου, επιβάλλεται οριστική ανάκληση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος και πρόστιμο ποσού 10.000 έως 20.000,00 ευρώ».

2. Οι αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί και όσες θα υποβληθούν μέχρι την 30η Απριλίου 2024 θα εξεταστούν, όπως συνήθως, με τα κριτήρια που έχουν δημοσιοποιηθεί.

Δυνάμει της υπ' αριθμ. πρωτ. 601/20.02.2023 απόφασης η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής το έτος 2024 διεκπεραίωσε συνολικά 178 αιτήματα χρήσεως γονιμοποιημένου ή μη γεννητικού υλικού. Ειδικότερα έως 18-04-2024 το Εποπτικό Συμβούλιο χορήγησε 134 άδειες χρήσεως γεννητικού υλικού και απέριψε 44.

Με τη θεσμοθέτηση του Ν. 5 102/2024 η ΕΑΙΥΑ σταμάτησε η εξέταση αιτήσεων χρήσης γεννητικού υλικού από το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΑΙΥΑ.

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και εισηγήθηκε τις κατάλληλες ρυθμίσεις στον Υπουργό Υγείας, κατ' άρθρ. 20, παρ. 4., Ν. 3305/2005, ώστε να εξειδικευτούν οι όροι λειτουργίας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Κωδικοποιημένης Καταγραφής Δοτών/

Δοτριών και Ληπτών γεννητικού υλικού και αυτό να ανταποκρίνεται στις διατάξεις του νέου νόμου 5102/2024. Η προσαρμογή αυτή προβλέπεται να γίνει το έτος 2025.

6.11 Γνωστοποίηση εξαιρετικού συμβάντος στην Ε.Α.Ι.Υ.Α

Στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής αξιολογεί τα εξαιρετικά συμβάντα που της κοινοποιούνται από τις Μ.Ι.Υ.Α και τις Τράπεζες Κρυσσυντήρησης κατ' άρθρο 18 του ν. 3305/2005, σύμφωνα με το οποίο οι Μ.Ι.Υ.Α και οι ΤΚ υποχρεούνται να ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Αρχή για οποιοδήποτε εξαιρετικό συμβάν, το οποίο προκύπτει κατά τη λειτουργία τους ή κατά την εφαρμογή των μεθόδων Ι.Υ.Α είτε κατά τη Διακίνηση ανθρώπινου γεννητικού υλικού, γονιμοποιημένων ωαρίων και των βιολογικών συστατικών ή παραγώγων τους. Το έτος 2024 η ΕΑΙΥΑ έλαβε τριάντα τρεις (33) γνωστοποιήσεις εξαιρετικών συμβάντων από Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, τα οποία αξιολόγησε και έθεσε στο αρχείο.

6.12 Αποφάσεις και Οδηγίες της Ε.Α.Ι.Υ.Α

1. Αναθεώρηση πρωτοκόλλων Μ.Ι.Υ.Α. για τη διαδικασία ελέγχου για τον ιό SARS COVID-19 - 22 Ιανουαρίου 2024

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΕΑΙΥΑ) σε συνέχεια της υπ' αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.24991/28.04.2023 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 2883/Β/29.04.23) εξέδωσε στις 24-05-2023 σχετική ανακοίνωση:

Κατά τον κύκλο εξωσωματικής γονιμοποίησης (με η χωρίς ωοθηκική διέγερση) διενεργείται έλεγχος με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid test) α) πριν την τελική πυροδότηση με χοριακή γοναδοτροφίνη (ή ανάλογη ουσία) ή περί την αυτόματη αιχμή LH β) έως 24 ώρες πριν την ωοληψία, ώστε η ωοληψία να ακυρωθεί σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος.

Λόγω έξαρσης του SARS COV-2 μετά περίοδο ύφεσης και της εμφάνισης μίας υποπαραλλαγής, πιο μεταδοτικής, καθώς και άλλων ιών (γρίπη, αναπνευστικός συγκυτιακός ιός – RSV) παράλληλα με όλα τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας προτείνεται όπως διενεργούνται τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου του κορωνοϊού COVID-19 ως ακολούθως:

ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ: Σε περίπτωση θεραπείας με σπερματέγχυση η σύζυγος υποβάλλεται 24 ώρες πριν σε covid test (rapid test).

ΕΞΩΣΩΜΑΤΙΚΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ: Ισχύουν οι ίδιες οδηγίες.

ΕΜΒΡΥΟΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΚΡΥΟΣΥΝΤΗΡΗΜΕΝΑ ΕΜΒΡΥΑ: Σε προετοιμασία για εμβρυομεταφορά από κρυσσυντηρημένο γεννητικό υλικό, η σύζυγος θα υποβάλλεται 24 ώρες πριν την εμβρυομεταφορά σε covid test.

Για τους συζύγους που εισέρχονται σε Μ.Ι.Υ.Α. για λήψη σπέρματος θα διενεργείται rapid test για COVID-19 24 ώρες πριν.

2. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 2431/23.06.2023 διευκρινιστικής οδηγίας της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής αναφορικά με την δωρεά γεννητικού υλικού - 1 Μαρτίου 2024

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, εκδίδει διευκρινιστικές οδηγίες αναφορικά με την δωρεά γεννητικού υλικού από συγγενή δότη/δότηρια.

Ειδικότερα, στην περίπτωση του συγγενή δότη/δότριας, το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΑΙΥΑ αποφάσισε στην 10η Συνεδρίαση/09.03.2023 ότι η διάταξη «δωρεά γεννητικού υλικού μεταξύ συγγενών είναι επιτρεπτή μεταξύ συγγενών σε πλάγια γραμμή» εφαρμόζεται σε εξ αίματος συγγενείς εκ πλαγίου του ιδίου φύλου. Εξαιρείται η περίπτωση, στην οποία χρησιμοποιείται για την γονιμοποίηση γαμέτης συγγενούς δότη και γαμέτης τρίτου δότη, οπότε μπορεί ο συγγενής εκ πλαγίου να είναι του ιδίου ή ετέρου φύλου (ΦΕΚ 2632/Β/21.04.2023).

Επίσης, το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΑΙΥΑ στην 8η Συνεδρίαση/22.02.2024 αποφάσισε την τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 2431/23.06.2023 οδηγίας και διευκρινίζει ότι από τη συνδυασμένη εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 1460 ΑΚ που ορίζει ότι «Η ταυτότητα του τέκνου, καθώς και των γονέων του δε γνωστοποιείται στους τρίτους δότες ή στις τρίτες δότριες γαμετών ή γονιμοποιημένων ωαρίων» και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 1455 ΑΚ που ορίζει ότι «Δωρεά γεννητικού υλικού μεταξύ συγγενών είναι επιτρεπτή μεταξύ συγγενών σε πλάγια γραμμή», συνάγεται ότι η ταυτότητα του τέκνου, καθώς και των γονέων του επιτρέπεται να γνωστοποιείται στους τρίτους δότες ή στις τρίτες δότριες γεννητικού υλικού, μόνο στις περιπτώσεις επιτρεπτής κατά τα προαναφερόμενα δωρεάς γεννητικού υλικού μεταξύ συγγενών.

Επομένως, δεν επιτρέπεται η δωρεά γεννητικού υλικού από επώνυμο δότη/δότρια γνωστό σε συγκεκριμένο τρίτο πρόσωπο-λήπτη, εκτός αν πρόκειται για συγγενή κατά τα προαναφερόμενα.

3. Απόφαση της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής αναφορικά με το γεννητικό υλικό δοτών/δοτριών και την παρ. 2, άρθρ. 9, Ν. 3305/2005 - 22 Ιανουαρίου 2024

Με την συμπλήρωση δύο ετών από την πλήρη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Δοτών και Δοτριών Γεννητικού Υλικού της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και την, κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρ. 9 του Ν 3305/2005, από 20.02.2023 απόφαση για άδεια διενέργειας πράξεων κατόπιν αίτησης στην ΕΑΙΥΑ, το Εποπτικό Συμβούλιο κατά την 2η Συνεδρίαση/11.01.2024 αποφάσισε ότι:

1. Μετά την 30η Απριλίου 2024 δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις για κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρ. 9 του Ν 3305/2005 άδειες χρήσεις γεννητικού υλικού. Επομένως, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρ. 9 του Ν 3305/2005 μετά την ένδειξη στο μητρώο δοτών της ΕΑΙΥΑ ότι έχουν γεννηθεί παιδιά σε 10 οικογένειες από τον ίδιο δότη/δότρια και δεν είναι επιτρεπτή η χρήση του γεννητικού του/της υλικού. Κάθε τέτοια πράξη υποβοήθησης επισύρει δε την κύρωση της παρ. 10 του άρθρ. 26 και της παρ. 9 του άρθρ. 27 του Ν. 3305/2005.

2. Οι αιτήσεις που έχουν ήδη υποβληθεί και όσες θα υποβληθούν μέχρι την 30η Απριλίου 2024 θα εξεταστούν, όπως συνήθως, με τα κριτήρια που έχουν δημοσιοποιηθεί.

3. Επιστάται η προσοχή των ΜΙΥΑ και ΤΚ να καταχωρίζουν τα τρέχοντα περιστατικά τους εντός 7 ημερών από την πραγματοποίησή τους, το αποτέλεσμα κάθε εμβρυομεταφοράς εντός 20 ημερών από την διενέργειά της, καθώς και το αποτέλεσμα κάθε κύησης εντός 40 εβδομάδων, από την διαπίστωσή της. Κάθε παράλειψη θα επιφέρει την εφαρμογή της παρ. 14, άρθρ. 27, Ν. 3305/2005, η δε κύηση με μη δηλωθέν αποτέλεσμα θα θεωρείται γέννηση τέκνου όσον αφορά τον μέγιστο αριθμό γεννήσεων κατ' άρθρ. 9, Ν. 3305/2005.

4. Με νεότερη ανακοίνωση της ΕΑΙΥΑ θα δοθούν οδηγίες για την τύχη του γεννητικού υλικού το οποίο, κατόπιν της ένδειξης του μητρώου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί κατ' άρθρ. 9, Ν. 3305/2005

4. Την από 22.04.2024 ανακοίνωση σχετικά με το γεννητικό υλικό, προερχόμενο από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», που βρίσκεται στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «ο Άγιος Γεώργιος»

Με την υπ' αριθμ. 3453/2023 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (ΦΕΚ 5466/Β/14.09.2023) ανεστάλη προσωρινά η λειτουργία της ΜΙΥΑ με

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

την επωνυμία «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και δ.τ. «ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ» και η διαφύλαξη του γεννητικού υλικού που υπήρχε στην Τράπεζα Κρυσσυντήρησης, με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας, ανετέθη προσωρινά στο Νοσοκομείο Χανίων «ο Άγιος Γεώργιος».

Με την υπ' αριθμ. 1884/04.04.2024 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής ανεστάλη πλέον οριστικά η άδεια λειτουργία της Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυσσυντήρησης με την επωνυμία «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».

Παρακαλούνται όσοι έχουν κρυσσυντηρημένο γεννητικό υλικό (γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια) να επικοινωνήσουν άμεσα με το Νοσοκομείο Χανίων «ο Άγιος Γεώργιος», προκειμένου να παραλάβουν μέχρι την 30η Ιουνίου 2024 το γεννητικό υλικό που τους ανήκει, δεδομένου ότι το Εμβρυακό Κέντρο στο Νοσοκομείο Χανίων θα πάψει, σε εύλογο χρόνο, να λειτουργεί.

5. Το από 22.04.2024 δελτίου τύπου που αφορά τα στατιστικά στοιχεία αναφορικά με την μέθοδο της παρένθετης μητρότητας τα έτη 2022 και 2023

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής έχει οριστεί εκ του νόμου ως ο αρμόδιος φορέας για την συλλογή και αρχειοθέτηση των κλινικών και ερευνητικών αποτελεσμάτων της δραστηριότητας των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και των Τραπεζών Κρυσσυντήρησης. Ταυτόχρονα, οι ΜΙΥΑ και οι ΤΚ υποχρεούνται να τηρούν αρχείο με τα στοιχεία, τα ιατρικά δεδομένα των προσώπων που υποβάλλονται σε μεθόδους ΙΥΑ και συναφείς τεχνικές, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής συγκέντρωσε και σας παρουσιάζει στατιστικά στοιχεία αναφορικά με την μέθοδο της παρένθετης μητρότητας τα έτη 2022 και 2023. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του έτους 2022 διενεργήθηκαν σε όλες τις ΜΙΥΑ της Ελλάδος συνολικά 194 εμβρυομεταφορές σε κυοφόρους, από τις οποίες προέκυψαν 81 γεννήσεις, ενώ κατά τη διάρκεια του έτους 2023 διενεργήθηκαν συνολικά 192 εμβρυομεταφορές σε κυοφόρους, από τις οποίες προέκυψαν 51 γεννήσεις.

Σημειώνεται ότι στα προαναφερθέντα στατιστικά στοιχεία δεν περιλαμβάνονται δεδομένα από Μονάδα Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στα Χανιά.

	2022	2023
ΕΜΒΡΥΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΙ ΣΕ ΚΥΟΦΟΡΟΥΣ (ΠΑΡΕΝΘΕΤΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ)	194	192
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΑΠΟ ΚΥΟΦΟΡΟ (ΠΑΡΕΝΘΕΤΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ)	81	51

6. Την από 01.05.2024 διευκρινιστική Οδηγία της ΕΑΙΥΑ σχετικά με το επιτρεπτό ή μη της προσφυγής σε ΙΥΑ ζεύγους γυναικών που έχουν συνάψει γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης

Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της αποφάσισε στην 18η Συνεδρίαση/25.04.2024 την έκδοση διευκρινιστικής οδηγίας σχετικά με το επιτρεπτό ή μη της προσφυγής σε ΙΥΑ ζεύγους γυναικών που έχουν συνάψει γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης. Ειδικότερα, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε ως εξής:

Ζεύγος γυναικών που έχει συνάψει γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης δύναται να προσφύγει σε μέθοδο ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Η προσφυγή αυτή, ωστόσο, κατά τις ισχύουσες διατάξεις δεν οδηγεί

σε ίδρυση συγγένειας του τέκνου που θα γεννηθεί και με τις δύο συζύγους/συντρόφους, διότι δεν υφίσταται σχετική πρόβλεψη στον νόμο. Επομένως, στην πραγματικότητα υποβοηθούμενο πρόσωπο θα είναι η μία εκ των δύο γυναικών, με την οποία θα ιδρυθεί μητρότητα, συναγόμενη από τη γέννηση κατά το άρθρο 1463 ΑΚ. Στην ΙΥΑ θα πρέπει πάντως να συναινέσουν εγγράφως και οι δύο σύζυγοι/σύντροφοι, σύμφωνα με το άρθρο 1456 ΑΚ.

Οι μονάδες ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής στο πλαίσιο της εκ του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 3305/2005 υποχρέωσης ενημέρωσης, η οποία πρέπει, μεταξύ άλλων, να καλύπτει και τις νομικές συνέπειες της εφαρμογής των μεθόδων ΙΥΑ, οφείλουν να ενημερώνουν τις συζύγους/συντρόφους ότι σε αυτές τις περιπτώσεις μέσω της ΙΥΑ δεν επιτυγχάνεται ίδρυση συγγένειας αμφοτέρων με το τέκνο, αλλά μόνο της μιας εξ αυτών (υποβοηθούμενης γυναίκας, που θα κυοφορήσει το τέκνο).

Διευκρινίζεται, τέλος, ότι στη γυναίκα που θα υποβληθεί στην ΙΥΑ δεν δύναται κατά το ισχύον δίκαιο να μεταφερθεί γονιμοποιημένο ωάριο της συζύγου/συντρόφου της, διότι αυτό θα ήταν αντίθετο στις διατάξεις των άρθρων 1460 και 1455 εδ. 5 ΑΚ, από τον συνδυασμό των οποίων προκύπτει ότι δωρεά γεννητικού υλικού σε γνωστό πρόσωπο είναι επιτρεπτή μόνο μεταξύ συγγενών σε πλάγια γραμμή.

7. Την από 29.05.2024 νέα ανακοίνωση σχετικά με το γεννητικό υλικό, προερχόμενο από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», που βρίσκεται στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «ο Άγιος Γεώργιος»

Ανακοινώνεται ότι το γεννητικό υλικό (γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια) που προέρχεται από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ με την επωνυμία «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», της οποίας η άδεια λειτουργίας έχει ανακληθεί οριστικά με την υπ' αριθμ. 1884/04.04.2024 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, και κρυσσταλλώνεται στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων «ο Άγιος Γεώργιος», θα εξακολουθήσει να φυλάσσεται στο Νοσοκομείο Χανίων και να αποδίδεται στους δικαιούχους, σύμφωνα με την παλαιότερη απόφαση – ανακοίνωση της Αρχής, μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2024.

8. Τον Απολογισμό πεπραγμένων για τη λειτουργία της ΕΑΙΥΑ από 12.8.2023 ΕΩΣ 30.7.2024 (υπό την Αναπληρώτρια Πρόεδρο κ. Δ. Παπαδοπούλου)

Στη συνεδρίαση της 10.8.2023 το Εποπτικό Συμβούλιο της Ε.Α.Ι.Υ.Α. πληροφορήθηκε ότι Μονάδα Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυσσταλλών στα Χανιά ελεγχόταν από τις Αστυνομικές Αρχές για σοβαρές παραβάσεις της ποινικής νομοθεσίας, ενώ οι υπεύθυνοι τελούσαν υπό κράτηση, ελήφθη δε απόφαση να διενεργηθεί αυτοψία από 3 μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας (12.8.2023 και 16.8.2023) παύθηκε ο μέχρι τότε Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής της Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και ανατέθηκε στην Αναπληρώτρια Πρόεδρο Καθηγήτρια Δήμητρα Παπαδοπούλου η άσκηση καθηκόντων του Προέδρου, κατά τη μεταβατική περίοδο ως τον διορισμό νέου Προέδρου.

Η πιο πάνω απόφαση γνωστοποιήθηκε τηλεφωνικά στην Αναπληρώτρια Πρόεδρο το Σάββατο, 12 Αυγούστου 2023 στις 16.00.

Ακολούθως έγιναν από την Αναπληρώτρια Πρόεδρο οι εξής ενέργειες:

- Αργά το Σάββατο 12.8.2023 τηλεδιάσκεψη με τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που επρόκειτο να διενεργήσουν την αυτοψία την επόμενη ημέρα και
- Επικοινωνία με την υπάλληλο της Ε.Α.Ι.Υ.Α, ώστε αυτή να διακόψει την άδειά της και να είναι παρούσα στο

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

γραφείο την επόμενη Δευτέρα (ώστε να καταστεί δυνατή η εγκατάσταση της Αναπληρώτριας Προέδρου. Την ημέρα αυτήν παρέστη και ο απερχόμενος παυθείς Πρόεδρος ο οποίος παρέδωσε τα κλειδιά κλπ. έγγραφα στην Αναπληρώτρια Πρόεδρο).

Καθόλη την διάρκεια της Κυριακής 13.8 η Αναπληρώτρια Πρόεδρος ήταν σε διαρκή επικοινωνία με τα μέλη που διενεργούσαν την αυτοψία στην Κρήτη, με τους εργαζόμενους στην Κλινική καθώς και την Αστυνομία, η οποία έκανε έρευνα στην Κλινική με ειδικό κλιμάκιο.

Η πρώτη επιτροπή αυτοψίας 13.8.2023 διαπίστωσε μια γενική αταξία στο Αρχείο του Κέντρου, το «καλώς έχουν» του γεννητικού υλικού, καθώς και την ανησυχία εργαζομένων και κοινού. Δεν εντόπισε παραβάσεις. Προσκόμισε στην Αρχή usb stick όπου είχαν αποθηκευθεί ονόματα δοτριών και αντίγραφα δικαστικών αποφάσεων που παρείχαν άδεια χρήσης παρένθετης μπτέρας.

Ήδη από τις πρώτες ημέρες η Αναπληρώτρια Πρόεδρος ήρθε σε επαφή με το προσωπικό της Μ.Ι.Υ.Α και Τ.Κ. των Χανίων για να ενημερωθεί και να δώσει οδηγίες – κυρίως προς την κατεύθυνση της προστασίας του γεννητικού υλικού (στους κάδους φύλαξης του οποίου έπρεπε να διοχετεύεται σε τακτά διαστήματα υγρό άζωτο, πράγμα το οποίο ανέλαβε εξ αρχής σχεδόν το Υπουργείο Υγείας), αφού είχε λάβει από τις Αστυνομικές Αρχές προφορικές διαβεβαιώσεις ότι οι δότριες και οι υποψήφιας παρένθετες – κυοφορούσες, ευρίσκοντο σε ασφαλείς συνθήκες.

Κατόπιν η Αναπληρώτρια Πρόεδρος συγκάλεσε το Εποπτικό Συμβούλιο σε συνεχείς συνεδριάσεις την Πέμπτη 17.8.2023, την Παρασκευή 18.8.2023 και τη Δευτέρα 21.8.2023. Κλήθηκαν οι εργαζόμενοι της Κλινικής νόμιμα, ώστε να παράσχουν εξηγήσεις και διευκρινήσεις σχετικά με την κατάσταση αυτής. Το βασικό και επείγον πρόβλημα αποτελούσε η διατήρηση των ωαρίων, εμβρύων και σπερματοζωαρίων – που ανήκαν σε περίπου 900 ενδιαφερόμενους και διατηρούνταν στην κλινική. Το κτήριο της Κλινικής είχε εγκαταλειφθεί ουσιαστικά, ενώ παράλληλα η Ελληνική Αστυνομία ενεργούσε επιτόπια έρευνα.

Το Εποπτικό Συμβούλιο της 24.8.2023 αποφάσισε τη διενέργεια δεύτερης αυτοψίας στο Κέντρο, που πραγματοποιήθηκε την 25η.8.2023. Η δεύτερη επιτροπή αυτοψίας, προχώρησε σε ελέγχους φακέλων και διαπίστωσε επί μέρους παραβάσεις (π.χ. εφαρμογή μεθόδου υποβοηθούμενης αναπαραγωγής σε γυναίκα άνω των 50 ετών χωρίς άδεια, διακίνηση υλικού χωρίς άδεια, αταξία στην τήρηση των στοιχείων παρένθετων γυναικών, τις οποίες παρακολουθούσε ο γυναικολόγος της Κλινικής, και αναντιστοιχίες εν σχέσει προς τις δικαστικές αποφάσεις).

Ενόψει της προφυλάκισης, πλέον, των υπευθύνων του Κέντρου και 6 ακόμη προσώπων, το Κέντρο βρισκόταν χωρίς καμία ασφάλεια και έτσι κατέστη επιτακτική η ανάγκη διασφάλισης με μεταφορά του γεννητικού υλικού, το οποίο ζητούσαν επίμονα οι ενδιαφερόμενοι από το εσωτερικό και το εξωτερικό. Ο τόπος φύλαξης του γεννητικού υλικού συνδεόταν αναπόφευκτα με τη δυνατότητα μεταφοράς (και δη ασφαλούς μεταφοράς) του υλικού και την απόσταση που μπορεί να διανυθεί. Τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου που είναι ιατροί και επιστήμονες της αναπαραγωγής αμφέβαλλαν έντονα, αν το υλικό μπορούσε να μεταφερθεί με ασφάλεια (στην μορφή στην οποία ευρίσκετο αποθηκευμένο στην Κλινική) εκτός Κρήτης, είτε με πλοίο είτε με αεροπλάνο, συμφωνούσαν δε με την οδική μόνον μεταφορά του. Έτσι αποφασίστηκε η μεταφορά του υλικού στο Νοσοκομείο των Χανίων. Η λύση του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων (δηλαδή η εκ του μηδενός δημιουργία χώρου φύλαξης γεννητικού υλικού στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων) με τη βοήθεια του Υπουργείου Υγείας, αλλά και κυρίως με την προθυμία και την ομόθυμη ανάληψη όλου του εγχειρήματος από τον Διοικητή του Νοσοκομείου, ο οποίος, σε συμφωνία με το Υπουργείο και με εμάς (την Ε.Α.Ι.Υ.Α. μέσω του Εποπτικού Συμβουλίου) άρχισε την προετοιμασία του χώρου που θα φιλοξενούσε το υλικό και από το οποίο θα γινόταν στη συνέχεια η διάθεσή του στους δικαιούχους. Η προετοιμασία του χώρου έγινε βάσει των προδιαγραφών που τάσσει ο

νόμος, τις οποίες εξειδίκευσε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου ο οποίος είναι εμβρυολόγος, σε συνεργασία με τον Διοικητή του Νοσοκομείου. Συγχρόνως οργανώθηκε από την Αρχή, σε συνεργασία με τους εργαζόμενους στην Κλινική, οι οποίοι παρέμειναν σε αυτό, ο έλεγχος και η μεταφορά του Αρχείου του εργαστηρίου και του Γενικού Αρχείου της Κλινικής, από το οποίο αποχωρίστηκαν οι φάκελοι που αφορούσαν το υλικό του εργαστηρίου. Ειδική μεταφορική εταιρία που συνεργαζόταν με το Νοσοκομείο θα ανελάμβανε τη μεταφορά.

Παράλληλα έγιναν όλες οι νόμιμες ενέργειες, προκειμένου να επιτευχθεί η προσωρινή, αρχικά εξαμηνιαία, ανάκληση της άδειας λειτουργίας τόσο του Κέντρου, όσο και της Τράπεζας Κρυσυντήρησης (απόφαση με αρ. 3453/11.9.2023 Β'5466/14.9.2023) και πραγματοποιήθηκε, την 20η.9.2023, η μεταφορά του γεννητικού υλικού παρουσία και εκπροσώπων του Εποπτικού Συμβουλίου, οι οποίοι επέβλεψαν την παράδοση του υλικού και του Αρχείου του στους εκπροσώπους του Νοσοκομείου.

Στο μεταξύ, οι παρένθετες γυναίκες που κυοφορούσαν παρακολουθούνταν από τον γυναικολόγο του Κέντρου και κατευθύνονταν στο Νοσοκομείο Χανίων για τις εξετάσεις και τους τοκετούς.

Σημειώνεται ότι καθόλο το διάστημα από τις 12.8.2023 μέχρι και σήμερα η Ε.Α.Ι.Υ.Α. συνεργάστηκε με τις Εισαγγελικές, Αστυνομικές και άλλες δημόσιες Αρχές. Ειδική μνεία πρέπει να γίνει για το ενδιαφέρον της Πρεσβείας της Αυστραλίας για το θέμα, εκπρόσωποι της οποίας συναντήθηκαν επανειλημμένως με την Αναπληρώτρια Πρόεδρο παρουσία και μελών του Εποπτικού Συμβουλίου. Η διαχείριση της εν γένει υπόθεσης απεδείχθη αποτελεσματική και για τον πρόσθετο λόγο ότι διασφαλίστηκε η εξαιρετική φήμη της χώρας στα θέματα του ιατρικού τουρισμού, παρά το πρωτόγνωρο περιστατικό των Χανίων, και χωρίς να διαταραχθούν από το περιστατικό οι σχέσεις των δύο χωρών.

Αφού ετοιμάστηκαν ειδικά έντυπα πληροφόρησης και συναινέσεων στα ελληνικά και αγγλικά, κληθήκαν οι ενδιαφερόμενοι να παραλάβουν το γεννητικό τους υλικό, το οποίο παραδόθηκε, συνοδευόμενο από τα αναγκαία έγγραφα του εργαστηρίου, σε ειδική μεταφορική εταιρία της επιλογής τους προς μεταφορά σε πιστοποιημένη κλινική του εσωτερικού ή του εξωτερικού, μετά από έκδοση σχετικής άδειας της Αρχής, αφού ελεγχθούν τα Αρχεία του εργαστηρίου, η ταυτότητα των δικαιούχων και έγγραφο της Κλινικής υποδοχής του υλικού.

Τον Απρίλιο 2024 ανακλήθηκε οριστικά, με την υπ' αριθμ. 1884/04.04.2024, απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου η άδεια λειτουργίας του Κέντρου, επιβλήθηκε πρόστιμο και η συγκεκριμένη Μονάδα Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζα Κρυσυντήρησης διαγράφηκαν από το Μητρώο των Κλινικών και Τραπεζών που λειτουργούν νόμιμα.

Στο μεταξύ, η προανάκριση συνεχίζεται από τις Αστυνομικές και Εισαγγελικές Αρχές.

Β. Το Εποπτικό Συμβούλιο ομόφωνα αποφάσισε τη ματαίωση της συμμετοχής της Ε.Α.Ι.Υ.Α στην Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης του 2023 προκειμένου όλες οι δυνάμεις της Αρχής να διατεθούν για τον χειρισμό της υπόθεσης των Χανίων.

Γ. 1.- Δεδομένου ότι η Αρχή δεν διαθέτει καθόλου μόνιμο προσωπικό, αλλά λειτουργεί με μικρό αριθμό συμβασιούχων, κατά το επίμαχο διάστημα ανανεώθηκαν οι συμβάσεις των εργαζομένων στην Αρχή (3 δικηγόροι, 2 πληροφορικοί, 1 οικονομολόγος/λογιστής, 1 υπάλληλος Γραμματείας) διαδοχικά για τρίμηνο – εξάμηνο – τρίμηνο, εν αναμονή του ορισμού Προέδρου με τους ίδιους όρους που ίσχυαν πριν από την εγκατάσταση της Αναπληρώτριας Προέδρου (και με την προσθήκη όρου ότι οι παρέχοντες υπηρεσίες στην Ε.Α.Ι.Υ.Α. δεν μπορούν να απασχολούνται παράλληλα σε εποπτευόμενες από την Αρχή επιχειρήσεις).

2.- Οργανώθηκε το Αρχείο της Ε.Α.Ι.Υ.Α. με την αγορά ερμαρίων και κυρίως με σύγχρονο τρόπο αρχειοθέτησης, παραλήφθηκαν τα Αρχεία της Ε.Α.Ι.Υ.Α. από την πρώτη σύνθεσή της (2006 – 2008).

3.- Τηρήθηκε με λεπτομέρειες το Εθνικό Μητρώο Δοτών και ο κανόνας της απαγόρευσης χρήσεως υλικού

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

καθ' υπέρβαση του ανώτατου αριθμού γέννησης τέκνων, με εφαρμογή του νόμου και παλαιών αποφάσεων του Εποπτικού Συμβουλίου, με γνώμονα τη διαφάνεια, την ισότητα μεταξύ αιτούντων και την επιείκεια.

4.- Έγινε διοικητικός έλεγχος σε μονάδες για γεγονότα που ανέκυψαν κατά το διάστημα 12 Αυγούστου 2023 μέχρι τον Ιούλιο 2024 με κλήση προς παροχή εξηγήσεων, κλήσεις προς προηγούμενη ακρόαση και με επιβολή προστίμων ή άλλων διοικητικών μέτρων (και σε Δημόσια Νοσοκομεία), αδειοδοτήθηκαν νέα και ελέγχθηκαν εν εξελίξει ερευνητικά προγράμματα, εξετάστηκαν, κατατάχθηκαν και ελέγχθηκαν οι ενέργειες κατόπιν αναγγελίας ανεπιθύμητων συμβάντων και, γενικότερα, ελήφθησαν επείγοντα μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας στο πεδίο της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής

5.- Το Εποπτικό Συμβούλιο ζήτησε στοιχεία από τις Μονάδες, συγκέντρωσε, επεξεργάστηκε και ανακοίνωσε τις εμβρυομεταφορές και τη γέννηση τέκνων σε παρένθετες γυναίκες για τα έτη 2022 και 2023.

6.- Εισπράχθηκαν για πρώτη φορά από το 2016 τα προβλεπόμενα στο π.δ. 10/2016 παράβολα που οφείλουν οι Μονάδες κατ' έτος, ανάλογα με τον αριθμό των κύκλων εξωσωματικής που πραγματοποιούν. Για το έτος 2023 εισπράχθηκε την άνοιξη του 2024 το ποσό των 474.750 ευρώ .

7.- Συνολικά από 12.8.2023 μέχρι 27.7.2024 το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδρίασε 47 φορές και έδωσε 3.109 άδειες κατόπιν αιτημάτων Μονάδων και ιδιωτών και επεξεργασίας τους (914 άδειες χρήσεως μεθόδων υποβοήθησης σε γυναίκες άνω των 50 ετών, 337 άδειες για χρήση γεννητικού υλικού καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου γέννησης τέκνων, 1858 άδειες διενέργειας προεμφυτευτικών ελέγχων). Οι άδειες αυτές αποτελούν κατά νόμο προϋπόθεση και αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες ενέργειες ή ιατρικές πράξεις των Μ.Ι.Υ.Α σε υποβοηθούμενα πρόσωπα.

Πλέον των ανωτέρω, εξετάστηκαν αιτήσεις Μονάδων, ερωτήματα, αιτήματα Μονάδων και ιδιωτών (διακίνηση υλικού, μεταφορά υλικού από Νοσοκομείο Χανίων) και έγινε συντονισμός και δόθηκαν οι αναγκαίες κατευθύνσεις (νομικές και ιατρικές) σε όλους τους εποπτευόμενους φορείς, με γνώμονα την απρόσκοπτη λειτουργία τους, αλλά και, προεχόντως, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και της υγείας των υποβοηθούμενων προσώπων, αλλά και άλλων ευάλωτων εμπλεκόμενων, όπως οι παρένθετες γυναίκες.

9. Την από 17.10.2024 νέα ανακοίνωση σχετικά με το γεννητικό υλικό προερχόμενο από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», που βρίσκεται στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων ο «Άγιος Γεώργιος».

Ανακοινώνεται ότι το γεννητικό υλικό (γαμέτες και γονιμοποιημένα ωάρια) που προέρχεται από τη ΜΙΥΑ και ΤΚ «ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΚΑΙ ΣΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», της οποίας η άδεια λειτουργίας έχει ανακληθεί οριστικά με την υπ' αριθμόν 1884/04.04.2024 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, και κρυσστατηρείται στο Γενικό Νοσοκομείο Χανίων ο «Άγιος Γεώργιος», θα εξακολουθήσει να φυλάσσεται στο Νοσοκομείο Χανίων και να αποδίδεται στους δικαιούχους, σύμφωνα με παλαιότερη απόφαση- ανακοίνωση της ΕΑΙΥΑ, έως 30 Απριλίου 2025.

10. Την από 30.10.2024 ανακοίνωση σχετικά με την αναθεώρηση πρωτοκόλλων Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής για τη διαδικασία ελέγχου για τον ιό sars covid-19.

Η Εθνική Αρχή Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής σε συνέχεια της υπ' αριθμ.Δ 1α/ΓΠ. Οικ.2499/28.04.2023 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 2883/8/29.04.23) και της αναθεώρησης των πρωτοκόλλων από την ΕΑΙΥΑ (24.05.2023) εκδίδει σχετική ανακοίνωση:

Δεδομένου ότι στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες δεν διενεργείται πλέον εργαστηριακός έλεγχος για

ΕΡΓΟ Ε.Α.Ι.Υ.Α.

Covid-19 σε γυναίκες που υποβάλλονται σε υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, ενώ η διατήρηση ενός ασφαλούς υγειονομικού περιβάλλοντος στις ΜΙΥΑ αποτελεί προϋπόθεση για ασφαλή και αποτελεσματική παροχή ιατρικών υπηρεσιών. Για τους λόγους αυτούς συνιστούμε τη διενέργεια rapid test στις εξής περιπτώσεις:

1. Μία ημέρα πριν την ωοληψία και στα δύο μέλη του ζεύγους.
2. Μία ημέρα πριν την σπερματέγχυση στον σύζυγο.
3. Σε περιπτώσεις απόψυξης ωαρίων για γονιμοποίηση μία ημέρα πριν τη λήψη σπέρματος στον σύζυγο.
4. Την προηγούμενη ημέρα σε όλες τις ιατρικές πράξεις που χορηγείται αναισθησία.
5. Κατάργηση του triage.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σκοπός της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής είναι η διασφάλιση της υγείας των υποβοηθούμενων προσώπων και του τέκνου που θα γεννηθεί, ο έλεγχος και η εποπτεία των ΜΙΥΑ και ΤΚ αλλά και η συνεργασία μαζί τους. Η συνδρομή στο έργο των Μονάδων Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τραπεζών Κρυσυντήρησης, μέσω της εποπτείας αυτών, είναι σημαντική ώστε τα υποβοηθούμενα πρόσωπα που επιθυμούν να αποκτήσουν παιδί να λαμβάνουν υπηρεσίες ασφαλείς και αξιόπιστες, αντάξιες της χώρας και του άριστα καταρτισμένου και ικανού ιατρικού της προσωπικού.

Η Αρχή μέσα στο έτος 2024 πραγματοποίησε ελέγχους σε Μ.Ι.Υ.Α και ΤΚ, προχώρησε σε συστάσεις, συγκέντρωσε στατιστικά στοιχεία της εφαρμογής των μεθόδων ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και διεκπεραίωσε αιτήματα υποβοηθούμενων προσώπων και Μονάδων. Μετά τις αποφάσεις που εξέδωσε και το έργο που πραγματοποίησε, η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής προχωρά στην προσπάθειά της για την επίτευξη και των άλλων πολύ σημαντικών στόχων που έχει θέσει για την καλύτερη ενημέρωση των πολιτών και την ασφαλέστερη παροχή υπηρεσιών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής από τις ΜΙΥΑ και ΤΚ. Η Εθνική Αρχή Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να διαδραματίζει τον σημαντικό εποπτικό ρόλο, που της έχει ανατεθεί, τη ρύθμιση και επίβλεψη της Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής στη χώρα μας.

